TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 128. — 1922. Lauantaina, marraskuun 4 p. — Saturday, Nov. 4 VI Vuosikerta - Vol. VI

K. I:n neljäs kongressi Pietarissa

Kongressi alkaa vallankumouksen vuosipäivänä. Siirtyy myöhemmin Moskovaan.

Moskova. — Kommunistisen Internationalen neljäs mailmankongressi alkaa Venäjän vallankumouksen viidentenä vuosijuhlapäivänä Pietarissa, josta se parin päivän istuntojen jälkeen siirtyy Moskovaan ja kestänee pari viikkoa.

Kongressin päiväjärjestys.

Toimeenpaneva komitea on laatinut kongressille seuraavan päiväjärjestyksen:

1. Toimeenpanevan komitean kertomus ja Kommunistisen Internationalen vastainen taktiikka.

Alustaja: Sinojev.

2. Viisi vuotta Venäjän vallankumousta ja maailmanvallankumouksen tulevaisuudentoiveet.

Pääalustaja: Lenin. Toisia alustajia: Trotski, Klara Zetkin Saksasta, Cachin Ranskasta, Roland Holst Hollannista, Bela Kun—Unkarista. Joku irlantilainen toveri, jonka Irlannin Kommunistinen Puolue määrää.

3. Pääoman hyökkäys.

Pääalustaja: Radek. Toisia alustajia: Tom Mann Englannista, joku saksalainen toveri, jonka Saksan Kommunistisen Puolueen keskuskomitea määrää. Joku ranskalainen toveri, jonka uusi Puoluekeskus määrää— joku amerikkalainen toveri, jonka amerikkalainen valtuuskunta määrää. Zovotozky Tshekko-Slovakiasta. Italian suojeluskuntakysymyksen alustaja: Bordiga Italiasta.

4. Versaillesin sopimusta vastaan käytävä taistelu ja Kommunististen puolueiden tehtävät.

Alustaja: Frossard ja Baillani-Couturier, Mac Manus ja Netbold Englannista, Smeral Tshekko-Slovakiasta, Kolarov Balkkaninmaiden liittoumasta, joku amerikkalainen toveri, jonka amerikkalainen valtuuskunta määrää.

5. Ammattiliikekysymys (Valiokunta odotettavissa).

Alustaja: Losovski Venäjältä, Brandler Saksasta, Tomasi Ranskasta, joku amerikkalainen toveri.

Maakysymys: Agraanikysymys (Jaosto odotettavissa).

Alustajia: Barga Unkarista, Jean Renault Ranskasta, Theorovitsh Venäjältä, Kotszeva Puolasta, Markovitzh Etelä-Slaviasta, joku keskuskomitean määräämä italialainen toveri, Marchlevsky Puolasta.

7. Idän ja siirtomaakysymykset (Jaosto odotettavissa).

Alustajia: Katajama Japanista, Roy Intiasta, van Ravensteyn Hollannista, joku Englannin siirtomaiden edustaja, jonka näiden jaosto määrää.

8. Kasvatus- ja valistustyö (Valiokunta odotettavissa).

Pääalustaja: Hoernle Saksasta. Toisia alustajia: Krupskaja Venäjältä, Barbusse Ranskasta, Roland Holst Hollannista, Kuusinen Suomesta.

9. Ranskan puolueen tila Pariisin rauhanpäivien jälkeen.

Alustajia: Frossard ja Souvarine Ranskasta.

10. Kommunistisen Internationalen ja sen yksityisten puolueiden työjelma (Jaosto odotettavissa).

Alustajia: Bucharin ja Thalheimer.

Jaoston toimisto: Sinojev, Trotski, Radek, Barga, Starski, Strasser Itävallasta, Smeral Tshekko-Slovakiasta, Kabaktschjev Bulgariasta, Serdiga Italiasta, Frossard Ranskasta, Scheffle Norjasta, Katajama Japanista.

11. Kommunistinen Nuoriso-Internationaale (Jaosto odotettavissa).

Alustajia: Bolny ja Schuller Saksasta.

12. Venäjän nälänhätäisten ulkomaisen avustuskomitean kertomus Venäjän talouselämän vastainen jälleenrakennustyö.

Alustaja: Munzenberg.

13. Osuustoimintajaoston kertomus (Jaoston asettaminen kongressa odotettavissa).

Alustajia: Osuustoimintajaoston määrämät toverit.

14. Naissihteeristön kertomus.

Alustaja: Klara Zetkin.

15. Kommunistisen Internationalen tiedonantovälityksen järjestäminen (Valiokunta odotettavissa).

Alustaja: Paul Louis Ranskasta.

Valiokunnan jäsenet: Radek, Barga, Gramci Italiasta, Meyer-Saksasta, Apari Unkarista, Kohu Ukrainasta, Preobraschenski ja Minkin Venäjältä.

16. Kommunistisen Internationalen toimeenpanevan komitean kokoontumispaikka ja Kommunistisen Internationaalen puheenjohtajan vaali.

17. Toimeenpanevan komitean työn järjestäminen (Valiokunta odotettavissa).

Canadalla hiilivarastoja 30,000 vuodeksi

Tiedottaa hallituksen kaivosdepartementin tiedekunta.

Ottawa. — «Canadalla on riittävästi hiiltä 30,000 vuodeksi», lausuu apulaiskaivosministeri tri Chas. Camsell, joka toimii hallituksen asettaman erikoisen tiedekunnan puheenjohtajana, jonka tehtävänä on tutkia hiilimahdollisuuksia Canadassa, ja eritoten kotimaisen pehmeän hiilen käyttökelpoisuutta lämmityslaitoksissa, jotta asemaa voitaisiin lieventää n.k. «kriitillisellä hiilialueella.»

Tämä «kriitillinen hiilialue» käsittää alueen Manitoban läntisestä rajasta Montrealiin saakka, ja juuri tällä alueella on hiiliprobleemi mitä kirein, sanoo tri Camsell. Hän sanoi alistavansa komitean ensimäisen raportin sisäasain ministeri Chas. Stewartille aivan hetimiten. Hän kertoi hallituksen erinäisillä departementeilla olevan jo arvokkaita tietoja maan hiilirikkauksista, jotka tiedot on päätetty antaa komissionin käytettäväksi.

Angora panee sulttaanin pois viralta

Turkin keisarikunnan sijaan «Turkin valtio.»

Konstantinopoli. — Turkin kansalliskokous Angorassa on julistanut sulttaanin pois viralta ja Turkin keisarikunnan sijaan tulee «Turki valtio.»

Turkin suhde ulkomaalaisiin.

Pariisi. — Turkin kansalliskokous ei milloinkaan tule hyväksymään erikoisia oikeuslaitoksia ulkomaalaisille eikä n.k. «erkoisia alueellisia oikeuksia», lausui Kemal Pasha Petit Parisien lehden Brusan kirjeenvaihtajan haastellessa häntä.

«Me avaamme ovemme kaikille niille ulkomaalaisille, jotka tunnustavat Turkin itsenäisyyden jokaisessa suhteessa,» lausui Kemal. «Turkki on laaja ja rikas maa. Mutta meillä on omat talouspulmamme ja me niin muodoin tarvitsemme ulkomaista pääomaa taloutemme uudelleen rakentamiseksi.»

Turkki halua todellista rauhaa.

Konstantinopoli. — Ismet Pasha piti ensimäisen puheensa Turkin ulkoministerinä Angoran kansalliskokoukselle tiistaina, sanoen Turkin haluavan vilpittömästi rauhaa ja että heidän edustajansa Lausannessa, joista yhtenä hän tulee olemaan, tulevat työskentelemään kaikin voimin rauhan saavuttamiseksi.

Sen jälkeen hän ylisti suuresti Turkin armeijaa, joka oli aiheuttanut täydellisen tappion Kreikalle, huolimatta Suur Britannian avustuksesta. Hän sanoi olevansa ylpeä ollessaan sellaisen armeijan komentajana, sen avulla hän voisi kukistaa ei ainoastaan Kreikan armeijan, vaan minkä muun armeijan tahansa.

«Voitto kuletti meidät Konstantinopolin porteille asti, mutta pysäytimme etenemisemme liittolaisten tarjotessa meille aserauhaa. Jos tämä kansalliskokous olisi katsonut rauhan asiaa edistettävän uusilla etenemisillä, niin meidän armeijamme olisi ollut valmis panemaan toimeen sen määräykset.»

Filippiinit haluaa tasavallaksi

Manila. — Lainlaatijakunnassa suurella enemmistöllä hyväksytty päätöslauselmä, joka esitettiin maanantaina, kannattaa Filippinien muodostamista tasavallaksi.

Rajakahakoita serbialaisten ja italialaisten välillä

Fascistivallan seuraukset alkavat näyttäytyä.

Lontoo. — Belgradesta saamiensa tietojen mukaan kertoo Daily Express Serbian ja Italian rajoilla tapahtuneen kahakoita, johtuen fascistien valtaanpääsystä Italiassa.

Koko Serbian sanomalehdistö suuresti levoton fascistien valtaanpääsystä ja ennustavat sen johtavan sotaan Serbian ja Italian välillä.

Taistelut ovat tapahtuneet lähellä Sushakia, molemmin puolin on kaatuneita ja haavottuneita. Taistelut jatkuvat yhä.

Serbia on lähettänyt taistelupaikalle apujoukkoja ja sanotaan valmistautuvan mobiliseeraamaan jos tarpeellista.

Julmaa ihmisrääkkäystä

Chicago. — Mary Devine niminen böömiläinen 19-vuotias tyttö on kertonut surullisen elämän tarinan poliiseille. Hänen vanhempansa ovat pitäneet häntä vankina kellarissa lähes viisi vuotta sen takia, että hän on ollut hiukan vähämielinen.

Poliisit saivat Maryn huostaansa, kun hän oli paennut vankilastaan naapurin puuvajaan. Tyttönen puhui ainoastaan muutamia sanoja englanninkieltä, joten oli vaikea saada hänen puheestaan selvää.

«Minun äitini vihaa minua,» kertoi Mary. «Minua pidetään miltei aina kellarissa. Paitsi joskus kun äiti on varma ,ettei tule vieraita, hän panee minut pesemään lattiaa. Minä kannan sisälle hiiliä ja hakkaan puita. Minulla on ylösalaisin käännetty sänky ja kanat nukkuvat minun kanssani.»

Mary on pieni eikä näytä 12 vuotta vanhemmalta. Lääkärit sanovat, että hänen järkensä ei ole kehittyneempi kuin 12-vuotiaan.

«Viime jouluna minä muistan, kun minä parsiskelin vaatteitani kellarissa olevalla vuoteellani, minä kuulin kuinka veljeni ja siskoni tanssivat ja pitivät hauskaa,» kertoi Mary.

Tyttö oli kurjissa vaateriekaleissa ja avojaloin. Hänen vanhempansa on vangittu tapauksen johdosta.

Amnestian vaatijat ahdistavat presidenttiä

Washington. — Mihin hyvänsä presidentti Harding menee, aina hänen kintereillään seuraa amnestian vaatijat kaikille poliittisille vangeille, jotka vangittiin ja tuomittiin sodan aikana sotavastaisesta agitationista.

Koko viime viikon ajan erinäisten järjestöjen yhteinen amnestia-komitea on seisonut tunnuslauselippuineen Valkoisen Talon edustalla, vaatien yleistä amnestiaa kaikille valtiollisille vangeille. Amnestiakomitea on vahtinut presidentin «golfi»-klubilla jokainen iltapäivä, samoin presidentin kirkon edustalla. Aserauhapäivänä aikoo amnestiakomitea tehdä erikoisen voimakkaan painostuksen presidentille, pyrkien pääsemään hänen puheilleen Valkoiseen Taloon.

Venäläis-turkkilainen talousneuvottelu

Konstantinopoli. — Konferenssi taloudellisen yhteisymmärryksen aikaansaamiseksi Turkin ja Venäjän välillä, alkoi Angorassa maanantaina. Turkkia edustaa neuvotteluissa Hassan Bey, Tewfik Russti ja Fuad Bey, ja Venäjää Araloff, Erdonsky ja Rosenberg.

Lloyd George puhunut kurkkunsa käheäksi

Lontoo. — Lloyd Georgen puhetilaisuus Bristolissa torstaina, peruutettiin, sen johdosta että ent. pääministeri on saanut paljosta puhumisesta kurkkunsa kipeäksi. Hänen lääkärinsä ovat määränneet hänen ottamaan lepoa pari kolme päivää.

Lenin toivehikas Venäjän tulevaisuuteen

Pitänyt voimakkaan puheen työläisten ja talonpoikain parlamentille.

Moskova. — Neuvosto-Venäjä on nyt vakuutettu että pääministeri Lenin on jälleen hyvässä fyysillisessä kunnossa ja uudelleen saavuttamassa mielen innostuksensa. Hän puhui tiistaina ensi kerran pitkäaikaisen sairautensa jälkeen, ilmestyen aavistamatta työläisten ja talonpoikain parlamentin istuntoon. Lenin piti voimakkaan puheen.

Pääministeri lausui ilonsa sen johdosta, että punaiset ovat valloittaneet Vladivostokin jälleen haltuunsa, mikä antaa Venäjälle pääsyn Tyynelle valtamerelle.

Venäjä tulee ottamaan lujan kannan Lausannen konferenssissa painostaakseen rauhan saavuttamista Läheis. Idässä, lausui Lenin, selostaen edelleen, että neuvostovalta tulee erikoisesti painostamaan salmien vapautta. Lenin uskoi, että neuvostovallan diplomatia tulee olemaan yhtä menestyksellinen Lausannessa kuin Läheisessä Idässäkin.

Hän puhui suoria sanoja Venäjän sisäisestä rappiotilasta, mutta, hän sanoi Venäjän tekevän enemmän olojen parantamiseksi kuin yksikään muu maa. Lenin lausui, että neuvostovalta tulee aivan varmasti menestymään pyrkimyksissään ja tulee vielä teoillaan hämmästyttämään mailmaa.

Venäjä syyttää Japanin edelleen vehkeilevän

Vahvistaa sotajoukkojaan Manchuriassa ja tukee venäläisiä lahtareita.

Moskova. — Venäjän ulkovirasto on lähettänyt Japanille voimakkaan protestin, jossa syytetään Japanin vahvistaneen Pohjois-Manchurian sotilasleirejään huomatusti Vladivostokista viedyillä jalkaväki- ja tykistöosastoilla. Venäjä vaatii Japanin poistamaan nämä sotajoukkonsa, koska ne ovat uhkana tulevalle rauhalle.

Edelleen syyttää Venäjä, että sen sijaan että Japani olisi kulettanut pois näitä garrisoneja, se avustaa ja rohkaisee venäläisiä valkoisia muodostelemaan edelleen uutta valkoista armeijaa, joka varustetaan Vladivostokista viedyillä sotatarpeilla ja aseilla.

Valtiokansleri valittelee Saksan kurjuutta

Berliini. — Kansleri Wirth otti vastaan tiistaina liittolaisten sotakorvauskomissionin, lausuen heidät tervetulleiksi ja lausuen olevansa iloinen nähdessään M. Barthoun komissionin puheenjohtajana. Kansleri tulkitsi ilonsa sen johdosta, että komissioni on täten tahtonut saada velallisen ja velkojat neuvotteluihin.

Sen jälkeen Wirth selosti sitä suuresti muuttunutta asemaa Saksassa, mikä on tapahtunut sen jälkeen kun komissioni viime kesäkuussa esitti vaatimuksensa Saksalle. Kansleri snoi Saksan nyt olevan vastakkain talven kylmyyden ja nälkäkurjuuden kanssa, elintarpeista ja hiilestä ollen suuri puute. Markan vakiinnuttaminen hänen mielestään oli ensimäinen tärkein tehtävä. Täten saataisiin Saksan raha-asiat tasapainoon. Mutta ainoastaan nopea toiminta tässä suhteessa saa lievitystä aikaan.

Vastauspuheessaan M. Barthou lausui ilonsa sen johdosta mitä kansleri oli puhunut, selostaen sitten niitä syitä, miksi komissioni on halunnut päästä suoranaiseen keskusteluun Saksan hallituksen kanssa. Hän sanoi ihailevansa kanslerin puhetta sitä enemmän, kun sen tekee henkilö, joka on hyvin oikeutettu ja kykenevä edustamaan Saksan valtiota.

Neuvosto-Venäjä ja korvauskysymys

Venäjän valtiopankin johtajan lausunto siitä.

Tukholma 16-10. — «Social-Demokraten» on haastatellut täällä paraikaa vierailevaa Venäjän valtiopankin johtajaa Scheinmannia, ja on tämä tällöin antanut mm. seuraavan luonteenomaisen lausunnon:

Mitä tulee neuvotteluihin Venäjän kanssa yleensä yhdessä tuon vaikeaksi käsiteltävän korvauskysymyksen kanssa mielisin minä siitä lausua käsitykseni pikku pakinan muodossa. Monta vuotta sitten saavuin Rjasanin kaupunkiin. Siihen aikaan oli tavallista, että issikalle maksettiin 50 kopeekka asemalta määräpaikkaan. «Rupla» sanoi kuitenkin ajuri ajaessaan esiin. «Viisikymmentä kopeekkaa» vastasin minä. «Rupla» toisti hän. Silloin otin käsilaukkuni ja aloin lähteä jalan. Issikka perässä. «Yhdeksänkymmentä kopeekkaa »sanoi tämä. «Neljäkymmentä» vastasin minä ja jatkoin matkaani. Ajuri seurasi varjona perässäni ja mainitsi aina uuden määrän, mutta minä olin myös joka kerta lähempänä päämäärääni, ja joka kerta kun hän alensi hintaa, alensin minäkin tarjoustani, kunnes hän lopuksi sanoi: «No istukaahan sitten ajoneuvoihin». Mutta tällöin olin minä vain muutaman askeleen päässä talosta, minne matkani. «Ei kiitoksia» sanoin, «ei tarvis, olen jo perillä.»

Jos te nyt sovellutatte tätä pikku juttua Venäjän kanssa käytäviin neuvotteluihin, niin mielin minä ennenkaikkea torjua meitä vastaan tavallisesti tehdyn moitteen, että me tinkisimme hävyttömästi siitä mikä on oikein ja kohtuullista. Tämä nuhde on epäoikeutettu, sillä tässä on aivan yksinkertaisesti vain vastakkain eri näkökantoja. Europa katsoo olevansa oikeutettu vaatimaan korvausta valtioiden ja yksilöjen Venäjällä kärsimistä vahingoista. Me sitä vastoin tuomme esiin, että me olemme jo saaneet maksaa, jopa enemmän kuin kylliksi hävitysten kautta, jotka ovat johtuneet sisällissodasta, mikä itse asiassa on ollut sotaa koko maailmaa vastaan, sotaa, johon jopa puolueettomat valtiot pakotettiin ottamaan passiivisesti osaa eristävän saarron muodossa. Siitä huolimatta olemme me taipuvaiset maksamaan vieläkin kerran siinä toivossa, että siten olemme mukana auttamassa taloudellisen maailmanyhteyden ennalleen palauttamista ja siten keventämässä maailman taloudellista tervehtymistä. Mutta kun me emme katso olevamme tähän oikeudellisesti velvollisia, niin jää meidän maksuehtomme luonnollisesti riippuvaksi arvosta mistä me maksamme. Ja tämä arvo vähenee ainasitä mukaa kuin aika kuluu.

Ulkopuolinen maailma on asettunut torjuvalle kannalle meidän suhteemme, se on pakottanut meidät käymään jalan, kuten sain tehdä Rjasanissa. Mutta jalan, sts. kaikkien vaikeuksien kera, jotka johtuvat meidän eristetystä asemastamme, olemme me ehtineet lähemmäksi päämääräämme joka kerta kun jälleen tulee puhe sopimuksen teosta, mistä johtuu, että me olemme joka kerta vähemmän taipuvaisia maksamaan ja että tarjouksemme on aina alempi. Jos ulkopuolinen maailma torjuvalla menettelyllään edelleen pakottaa meidät kulkemaan jalan, joudumme me lopuksi päämaaliimme silläkin tavoin, eikä meillä tällöin ole syytä tarjota mitään, koska emme tarvitse mitään vastapalveluksia.

Turkkilaiset tuomitsevat maansa myyjät

Konstantinopoli. — Turkin kansallishallitus Angorassa on tuominnut kuolemaan Sevresin sopimuksen, kuin myöskin Damad Ferid Pashan ministeristön jäsenet.

Hadi Pasha, joka yhdessä Riza Tewlik Beyn kanssa allek. Sevresin sopimuksen ,ovat paenneet Konstantinopolista Sveitsiin, jossa myöskin Damad Ferid Pasha jo ennestään on, joten Angoran hallitus ei ole nykyisin tilaisuudessa panemaan tuomiotaan käytäntöön.

Toronton uniot varustautuvat työttömyyden varalta

Työväen keskusneuvoston alainen työttömäin järjestö muodostettu.

Huolimatta siitä, ettei työttömyys olekaan varsin huutava nykyisin Torontossa, on Toronton työväen unioitten keskusneuvosto muodostanut työttömyysneuvoston, jonka presidentiksi on valittu Bert Mason, varapresidentiksi John Young, rahastonhoitajaksi J. Cook, sihteeriksi James Stevenson.

Johtuneena lämpimistä ilmoista, ei rakennusalalla eikä muissakaan isoissa unioissa ole vielä työttömiä eikä mahdollisesti tule olemaan vielä johonkin aikaan.

Työttömäin neuvoston ohjelma si sältää vaatimuksen federaali-, maakunnallis- ja kunnallisten yleisten töitten avaamisesta työttömyyden ehkäisemiseksi.

Itävallan orjasopimus

Proletariaatti ratkaisunsa edessä.

Itävallan kommunistipuolue on antanut seuraavaa sisältöä olevan julistuksen:

Itävallan proletariaatti on seurausrikkaan ratkaisun vaiheessa, ratkaisun, joka koskee sen vapautta ja elämää, sen koko olemassaoloa.

Omistavain uhrauskammo Itävallassa on kapitalistisen sodan ja kapitalistisen tuotantoanarkian johdosta kärjistynyt niin hirvittäväksi, että olemme täydellisen romahduksen partaalla. Ja kuitenkin ovat he riistovoittonsa pelastamiseksi valmiit alistamaan Itävallan proletariaatin ulkomaisten kapitalistien täydellisen nyljennän alaiseksi ja luopumaan siitäkin vähästä vapaudesta, mikä Itävallalla vielä on jäljellä. Maankavaltaja-prelaattikansleri Seipel ei tosin tuo Genevestä mitään luottoa, ei edes vakuutta luotosta, mutta sen sijaan tuo hän sieltä orjasopimuksen sellaisen, jota ei edes Turkki ankarimman voimattomuutensa aikana ole ottanut kantaakseen. Kaksi vuotta tulee hallitus parlamenttia kuulematta hallitsemaan miten parhaaksi näkee, sts. luottoa takaavain ulkomaisten hallitusten käskyjen mukaan. Mutta todellisena absoluuttisena hallituksena Itävallassa tulee toimimaan Italian, Ranskan, Englannin ja Tshekkoslovakian asettama kontrollikomitea ja pääkomissaari huolehtimassa siitä, että proletariaatista kiskotaan riittävässä määrässä voittoa koti- ja ulkomaisille kapitalisteille. Tarpeellinen «rauha ja järjestys» tullaan ennenkaikkea takaamaan väkivallalla.

Työläiset, palkannauttijat, virkailijat! On selvää, ettemme missään tapauksessa saa hyväksyä häpeäsopimusta. Jopa vaikka meille tarjottaisiin todellista luottoa, niin emme sittenkään saisi ostaa sitä vapautemme hinnalla. Luotto, jos sitä saataisiinkin, ei sellaisilla ehdoilla mitenkään parantaisi proletariaatin asemaa. Se tuottaisi proletariaatille vain hirvittävintä työttömyyttä, palkkain poljentaa, nälkää ja kurjuutta.

Proletariaatin käsissä on ratkaisu. Sen tahtoa vastaan ei tätä sopimusta voida ajaa läpi. Proletariaatti on kylliksi luja estääkseen sen. Ja sen on se estettävä, ellei mieli mennä perikatoon.

Sosialidemokraattiset työläiset, miehet ja naiset! Käännymme ennenkaikkea teidän puoleenne. Teidän suuri ja vaikutusvaltainen puolueenne kantaa nyt hirvittävän edes vastuun. Teidän käsiinne mielitään antaa näennäinen ratkaisu. Mutta jo teille tehdyn kysymyksen asettaminen on petosta. Teillä ei ole valittavana orjuuden ja menehdyksen välillä, vaan orjuuden ja menehdyksen sekä tarpeellisten uhrien puristamisen välillä omistavilta. Vallassanne on päättää noudetaanko itse Itävallassa 500 miljoonaa kruunua omistavain valtaisista kassakirstuista, vai annammeko alttiiksi viimeisen vapautemme tähteen pettäviä lupauksia vastaan. Sosialidemokrattiset työläiset! Ratkaiskaa itse ja pakottakaa sitten johtajanne tekemään velvollisuutensa. Älkää sietäkö ,että teidän puolueenne ratkaisevalla hetkellä tekee vielä pahemman petoksen kuin vuonna 1914 Asettukaa jo vihdoinkin kannalle, joka aikoja sitten olisi ollut välttämätön, nimittäin, ettette rauhallisesti siedä, että porvaristo jouduttaa meidät kaikki perikatoon, vaan että taistelulla turvaatte edes silkan elämänne siihen asti, kunnes maailmanproletariaatti on kylliksi voimakas tykkänään suistamaan kapitalismin.

Kaikkien puolueiden työläiset, palkannauttijat, virkailijat! Liittykää tällä vakavalla hetkellä yhteen! Estäkää yhteisen voimakkaan tantonne kautta tämän häpeäsopimuksen hyväksyminen. Liittykää yhteen keskinäisellä, hyvinjärjestetyllä taistelulla pakottaaksenne omistavat välttämättömiin uhrauksiin. Havahtukaa viime hetkessä vaarallisesta välinpitämättömyydestänne. Vaatikaa yleisen työmaaneuvostokongressin pikaista kokoonkutsumista, jonka edustajat työläiset itse työpaikoilla valitsevat ja ryhtykää mieluummin taisteluun leivästä ja vapaudesta porvaristoa vastaan kuin alistutte orjuuteen ja nälkään.

Itävallan kommunistipuolueen johto.

Trevor Maguire havaittu syylliseksi

Tuomari Riddell tuntee ihailua syytettyä kohtaan. Siirtää tuomion julistamista.

Toronto. — Trevor Maguire, Workers puolueen puoluehallinnon jäsen ja työväen ehdokas Ontarion parlamenttiin Toronton kaakkoisesta vaalipiiristä äskeisissä täytevaaleissa, havaittiin syylliseksi kapinallisuuteen lautakuntaoikeudessa, jossa tuomari Riddell toimi oikeuden puheenjohtajana. Samalla kun lautakunta ilmoitti havainneensa Maguiren syylliseksi viime vapunpäivänä Queen puistossa pitämänsä puheen johdosta, suositti se hänelle armahdusta.

Tuomari Riddell lausui toivomuksen että Maguire kirjoittaisi hänelle, luvaten ettei enään milloinkaan tee itseään syypääksi samanlaiseen rikokseen. Tuomari sanoi jokaisen kunnon canadalaisen antavan täyden tunnustuksen Maguirelle sen palveluksen johdosta, minkä hän teki maalleen sodan aikana.

Maguire värväytti 1914 canadalaisiin vapaaehtoisiin, sai urhoollisuusmetallin ja tuli eroteuksi armeijasta 1916 haavottumisensa takia. Tämän jälkeen on Maguire tullut sosialistiksi ja on ollut Workers puolueen innokkaimpia perustajia ja toimihenkilöitä.

Tuomari Riddell tunnusti, että Maguire näyttää kunnon mieheltä ja että hänessä täytyy olla paljon hyvää, mutta arveli hänen «erehtyneen.»

Odottelee hilpeällä tuulella tuomiotaan.

Toronto Star kertoo Maguiren odottelevan nyt Toronton vankilassa tuomiotaan. Hän syö vankilaruokaa hyvällä ruokahalulla. Star kertoo edelleen, että Maguire teki suosiollisen vaikutuksen ollessaan todistajapaikalla, missä hän puolusti näkökantaansa. Useita kertoja tuomari Riddell kuulustelun aikana hymyili hänelle, ja muistutti, kruunun lakimiehen Gordon Waldronin ristikuulustellessa häntä «älä väittele poikaseni, vaan ainoastaan vastaa kysymyksiin». Kun kruunun syyttäjä ristikuulusteli häntä, osottautui Maguire olevan sangen hyvin selvillä mailman taloudellisista ja yhteiskunnallisista kysymyksistä ja piti hyvin puolensa kruunun lakimiehen kanssa, huomauttaa Star.

Kemalistit uhkaavat viskata sulttaanin romukasaan

Konstantinopoli. — Hamid Bey, nationalistisen hallituksen edustaja täällä, on jättänyt protestin liittolaisten ylikomissionereille sen johdosta, että sulttaanin hallitusta on kutsuttu osanottajaksi Lausannen rauhan konferenssiin. Samalla on Hamid Bey vaatinut sulttaania luovuttamaan valtuutensa Angoran hallituksen edustajille joka on yksinoikeutettu edustamaan Turkkia.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takuukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan personallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Lahtari-imperialismin voitto Italiassa

Italian fascistiliike on jossain suhteessa omituinen, mutta ilmeisesti sen maan porvariston viimeinen elinvoimainen ponnistus valtansa säilyttämiseksi ja proletariaatin nousun ehkäisemiseksi. Kun Italian työväki valtasi tehtaita ja alkoi määritellä käskevästi tuotannon järjestelyssä, uhaten ulottaa valtansa yhä laajemmalle ja tehdä lopun porvariston vallasta, säikähti koko Italian vallassaoleva luokka. Se oli kokonaan hätääntynyt eikä tiennyt mitä tehdä. Italian sosialistipuolue oli siihen aikaan suuri ja voimakas ja liittyi ensimäisenä Kommunistiseen Internationaleen. Kaikki näytti valmiilta Italiassa, tuskin odotettin mitään huomattavampaa vastarintaa Italian proletaarisen neuvostovallan perustamisessa. Kommunistinen Internationale neuvoi silloin Italian proletariaattia puhdistamaan ensinnä omat rivinsä ja sitten valmistumaan lopulliseen hyökkäykseen porvariston kukistamiseksi. Kommunistinen Internationale nimittäin käsitti, että vaikkakin näennäisesti silloin yhtenäinen ja suuri puolue, ei Italian sosialistipuolue kykene sellaisenaan ratkaisevaan taisteluun, koska se sisälsi proletaarlaatille vilpillisiä ainekala. Nämä se käski Italian tovereitten puhdistamaan riveistään.

Mutta Italian sosialistit, Serrati ym., asettivat silloin yhtenäisyyden kaiken edelle. He uskoivat että parantumattomat reformistitkin kyllä vallankumouksellisentuvat ja etteivät he ainakaan voi mitään vahinkoa aikaansaada, koska puolue on niin voimakas ja suuri.

Mutta tuli koettelemuksen hetki. Italian työväki, vaikkakin suuri ja järjestymiseensä nähden voimakas, ei ollut tietoinen ja selvillä taktiikastaan. Joukot kylläkin paloivat taisteluhalusta, kävivät omin päinsä taisteluun, mutta myöskin vähemmän tietoisina — kävivät valtaamaan tehtaita. Italian porvaristo oli neuvottomana. Mutta sosialistipuolueen johtajat epäröivät ja viivyttelivät. «Ei vielä, ei vielä». «Kaikki on liian aikaista», valittelivat he. Ja ensi säikähdyksestään toipunut porvaristo äkkäsi, että nyt on aika lyödä epäröivät ja tarmokasta johtoa vailla olevat työväenjoukot, tai muussa tapauksessa punainen peikko hävittää koko porvariston vallan ja etuoikeudet. Ja he löysivät aseita monenlaisia. Vanha koeteltu poliittinen kettu, Giolitti, pelasi «sopusoinnun» osaa, lupasi työväelle kaikkea hyvää, jos he luovuttavat tehtaat entisille omistajille, Turati y.m. porvariston asiamiehet sosialistipuolueessa kävivät sovittelemaan Giolittin puolesta, kehoittaen työväkeä noudattamaan hänen neuvoaan. Samalla aikaa porvaristo oli löytänyt itselleen toisen voimakkaan aseen entisestä sosialistista — Benito Mussolini perusti porvarillisesta upseeristosta fascisti liikkeen — valkokaartin — johon sitten on yhtynyt kautta Italian kaikki porvarinulikat ja heikompiuskoista työväkeäkin suuri määrä on pakotettu myöhemmin siihen liittymään.

Tämä asestettu valkokaarti viskasi ulos tehtaiden isännyydestä nekin työläiset, jotka eivät Giolittin lupauksilla ja Turatin y.m. petturisosialistien kehoituksesta sieltä suosiolla lähteneet. Tämä lujan kurin sitoma ja hyvin asestettu ja harjoitettu valkokaarti on tehnyt kautta maan lopun sosialistien «rauhallisesti» valtaamista kunnallishallituksista, se on polttanut, ryöstänyt ja hävittänyt työväentalot, sanomalehdet, kirjakaupat ja muut omaisuudet kautta maan.

Tämän pelin alkaessa antoi Kommunistinen Internationale useita vakavia kehoituksia Italian sosialisteille, huomauttaen heitä uhkaavasta, tuhoovasta vaarasta, mikä on jo koitunut ja mikä tulee yhä vahingollisemmaksi ja suuremmaksi, mikäli he viivyttelevät riviensä puhdistamista ja lujan taistelupuolueen luomista.

Mutta vallankumouksellisuudellaan ja marxilaisuudellaan aina loistanut Serrati käänsi selkänsä Internationalelle ja kielsi «venäläisen sekaantumisen» Italian asioihin. Seurauksena on ollut, että kolmisen vuotta sitten voittonsa kynnyksellä seisova Italian työväki tehtiin porvariston voimakkaan aseellisen järjestymisen kautta tehottomaksi. Ja nyt ovat fascistit suorittaneet uhkaamansa vallan kaappauksen — Mussolini on muodostanut ministeristön.

Paitsi että fascistihallitus merkitsee sisäistä valkoterroria ja Italian työväenluokan vallankumouksellisten ainesten äärimmäistä vainoomista, merkitsee se ulkopoliittisessa suhteessakin Italian työväelle alati suurentuvien kärsimysten aikaa. Fascistit nimittäin julistavat avoimesti aikovansa tehdä Adrian merestä «italialaisen järven» ja tehdä Italian «Välimeren herraksi». Tämä merkitsee Italian kansan syöksemistä uusiin verisiin sotiin.

Mutta fascistien kiihko-militaristinen — ja imperialistinen politiikka on tehnyt rauhattomaksi osan italialaista kapitalistimailmaakin, samoin kuin sitä katselee levottomuudella ulkomaiset kapitalistivallatkin. Kapitalismi nimittäin on jo liian rietunut ja vanha mies paljon voimia kysyvään seikkailupolitiikkaan, ja tällaisen politiikan sokea ajaminen saattaa jouduttaa sen kuolemaa.

Mutta joskin työväen täytyy kalliista ostaa kokemuksensa, niin oppii se lopultakin niistä jotain. Niinpä muutama viikko ennen fascistien vallankaappausta, pidettiin Italian sosialistipuolueen kongressi, missä Serrati avoimesti tunnusti erehdyksen syntinsä, ja pyhästi lupasi liittyä Kommunistiseen Internationaleen. Hänen mukanaan tulee 42,000 sosialistipuolueen jäsentä. Porvariston äärimmäinen valkoterrori on antanut vakavan läksyn Italian työväenluokalle. Ja kun se nyt taasen monien harhailujensa jälkeen osaa palata oikealle tielle, niin on toivottavaa, että fascistien valtakausi — Italian porvariston viimeinen elinvoimainen ponnistus — tulee olemaan sangen lyhytaikainen.

Vaalitaistelu Englannissa

Kärsittyään häviön Läheisen Idän politiikassa ja menetettyään Europan diplomaattisen johdon kilpailijalleen Ranskalle, Englannin vallassaolijat päättivät muuttaa hallituksensa johtomiestä. Entiset hyvät ystävykset Lloyd George ja Bonar Law «splittaantuivat». Se oli Bonar Law'n sana, joka Carlton Clubissa, tai kuten Lloyd George sitä pilkallisesti nimittää «Länsipään» Clubissa, kaatoi kokoomushallituksen. Mutta Bonar Law konservatiivisine loordi- ja herttua-ministereineen ei näytä varsin «populääriselta» asetettaessa kansan eteen vaalisyötiksi. Lloyd George sitävastoin loistavana puhujana ja ovelana politikoitsijana, osaa puheissaan asettautua porvarillisen kansan aineksen tasalle ja voittaa kieltämättä edelleen sangen suurta persoonallista huomiota.

Näin ollen ei Bonar Law ja hänen konservatiiviset luutnanttinsa oikein tiedä, uskaltaako sivuuttaa Lloyd George tykkänään, vaiko pysytellä hänen kanssaan sovinnossa ja käyttää hänen apuaan hyväkseen. Tähän mennessä ovat konservatiivit varoneet avoimesti hyökkäämästä lloyd-georgelaisia vastaan, ovat olleet asettamatta heille kilpailevia ehdokkaitakin. Samoin toiselta puolen, niin paljon kuin Lloyd George onkin puheissaan letkautellut Bonar Law'n «kykenemättömiä ministereitä» ja niin ovelasti kun hän onkin osottanut, kuinka konservatiivit tahtovat asettaa «puolueensa ylä-puolelle maan etua» kaatamalla kokoomushallituksen, niin on hänkin painostanut porvariston yhteisen rintaman merkitystä «sosialismin uhkaavaa vaaraa vastaan». Konservatiivien koko raskas tykistö on niinikään, kuten aikaisemmin julkaisemistamme uutisista käy selville, suunnattu työväkeä vastaan. Winston Churchill, Austen Chamberlain, loordi Beaverbrook ja muut kokoomushallituksen konservatiiviset ministerit, jotka yhä ilmaisevat kannaatavansa Ll. Georgen varottavat ankarasti «taulakovia» konservatiiveja erottautumasta ll.-georgelaisista kokoomusliberaaleista, koska silloin uhkaa koko vallassaolevaa luokka sosialismin vaara.

Näin ollen, niin mielellään kuin Bonar Law'n johtamat konservatiivit hyökkäisivätkin Lloyd Georgen kimppuun, ja hän taas purkaisi kiukkunsa heitä vastaan, kostoksi hänen hallituksensa kukistamisesta, pidättää heitä siitä yhteinen vihollinen — alati kasvava Englannin työväenluokan voima. Tosin Englannin työväenpuolue nykyisen johdon alaisena, ei muodosta mitään vaaraa omistavalle luokalle. Mutta se on kuitenkin suurten pohjakerrosten liike, jonka sisässä on aina olemassa mahdollisuus, että työväenluokan vallankumouksellinen luokkatunnelma muuttuu yhä suuremmassa määrin selväksi, tinkimättömäksi luokkatietoisuudeksi ja — voimatietoisuudeksi, ja että tämä liike työntää etualalle, kärkeen, vallankumoukselliset johtajat nykyisten porvariston maleksijain sijaan. Ja silloin työväenpuolueen, nykyisin hyvin vaatimattomalta näyttävä reformiohjelmakin saisi kokonaan toisen luonteen. Ja tätä peläten Englannin porvaripuolueiden politikoitsijat arkailevat käydä toistensa kimppuun.

Englannin kommunistit käsittävät tilanteen. He eivät ole asettaneet työväenpuolueelle kilpailevia ehdokkaita, vaan työskentelevät joukkojen keskuudessa, niiden valistamiseksi vallankumouksellisella tietoisuudella. Englannin työväki siis, huolimatta syvälle käyvistä erimielisyyksistä, esiintyy yhtenäisenä rintamana porvaristoa vastaan.

— «Me taistelemme Kommunistisen Internationalen ja kansainvälisen köyhälistön vallankumouksen puolesta. Panos on suuri molemmin puolin. Taistelu käy viimaiseksi ja raskaaksi. Mutta me uskomme voittoon, sillä siihen on meillä historiallinen oikeus.» — Trotsky.

— Pari kuukautta sitten haluttiin lännelle 40.000 viljankorjaajaa. Nyt kun vilja on korjattu ja nämä työläiset hakevat itselleen talvitöitä lännen kaupungeista, ilmoittavat porvarit, ettei niihin pidä tulla, koska «ei ole mitään tehtävää». Kun siis työläiset ovat korjanneet maalle entistä rikkaamman sadon, ei heitä taas enään tarvita ennenkuin seuraavana syksynä. Siihen asti saavat he tulla toimeen miten parhaiten taitavat.

Canadan rikkauksien historiaa

Gustavus Myersin mukaan suom. A. I. K.

I.

Kaupan ja uusien rikkauslähteiden etsintä.

Kun espanjalaiset löytöretkeilijät ensin näkivät St. Lawrencen joen suun, «jota reunusti korkeat lumipeitteiset vuoret», he itsestään nimittivät tuon kolkolta näyttävän maan «Acanadaksi», joka merkitsee «Täällä ei ole mitään».

Ensimmäiset rikkauden lähteet olivat meren vedet joista sai sellaisia alkuperäisiä ruokatarpeita kuten turskaa, hyljeitä ja valaita. Niinpä tälle merelle tuli aluksia Espanjasta, Englannista, Ranskasta ja Hollannista kulettaakseen sitten takaisin runsaita saaliita Newfoundlandin rannikoilta. Roomalais-katolisissa maissa vallitseva suuri kalan kysyntä takasi varmoja ja suuria voittoja, ja hedelmällinen öljyn saanti valaasta edusti houkuttelevia mahdollisuuksia kiertäville merenkulkijoille; yhdestä ainoasta valaasta otettiin usein niinkin monta kuin neljä sataa tynnyriä öljyä. Meressä oli suunnaton rikkaus, mutta kiusallisena kysymyksenä näille kalastaville kaupantekijöille ja uutisasukkaille ilmeni se miten saada tarpeellista apuväkeä työskentelemään merille.

Vankien tuonti uutisasukkaiksi.

Kaukainen, otaksuttavasti hedelmätön maa johon tullakseen tarvittiin sata päivää eli enemmänkin vaivaloista purjehdusta, ei viekoitellut europpalaisia työmiehiä. Cartier osoitti, v. 1541, miten oli mahdollista täyttää tämä vajaus miehien hankkimisessa hänen asestettuun retkeilijäjoukkueeseensa ottamalla tuomituita vankiloista meripalvelukseen. Nämä onnettomat eivät olleet sellaisia joita nyt käsitetään vangeilla; aikana jolloin pieninkin varkaus voitiin rangaista hirtämisellä, ja kerjääminen oli rikos, tuo nimitys vanki, syylliseksi näytetty pahantekijä, tarkoitti niitäkin jotka oli tuomittu mitä turhanaikaisemmista teoista. V. 1598, La Rohen suunnitellessa retkeä Newfoundlandiin hankki hän viralliseen luvan ottaa «rikoksellisia» Britannian ja Normannin vankiloista; hän valitsi «kaksi sataa rotevaa kerjäläistä, miehiä ja naisia», mutta otti ainoastaan kuusikymmentä heistä mukaansa, ja näistä neljäkymmentäkahdeksan kuoli ankaran talven kestäessä Sable saarella, ja yksi hirtettiin varkaudesta.

V. 1578 Newfoundlandin rannikoilla oli kolmestakymmenestä viiteenkymmeneen Englantilaista kalastuslaivaa, ja noin kaksisataa alusta Espanjasta. Kaksikymmentä alusta Biscaystä oli valaitten pyydystyksessä. Seitsemän vuotta myöhemmin oli kalastuslaivaston lukumäärä kolmesataa espanjalaista, ranskalaista, englantilaista ja hollantilaista alusta, joiden miehistö oli asestettu mahdollista taistelua varten. Neljännes vuosisata myöhemmin käsitti yksistään ranskalainen kalastuslaivasto kuusisataa alusta, taikka melkein tuon määrän.

Näistä kalastusretkistä kehittyi apuna oleva liikenne josta myöhemmin tuli pääasiallinen kaupankäynti, tuottaen suunnattoman isoja voittoja, synnyttäen otteluita ja sotia, ja suorasti ja epäsuorasti aiheuttaen suuren ja jatkuvan ihmiselämän uhrauksen. Tämä oli turkiskauppa, pääasiallisin ja kauankestävä rikauksien alkuperäisen kasaantumisen alkulähde Canadassa, josta rikkaudesta suurin osa meni, vuosisatojen kuluessa, europpalaisille kapitalisteille tullakseen sijoitetuksi järjestyksessään maahan, kauppaan, tehtaisiin, pankkeihin, kuletussysteemeihin ja muille aloille Europassa ja Canadassa ja muissa maissa.

Turkiskauppa ja kauppayhtiöt

Mennessään maihin kuivaamaan kaloja, kuulivat kalastavat kauppiaat Indianeilta että maassa oli turkiseläimiä. Näiden metsästyksessä olivat Indianit käteviä. Tietämättömiä kun olivat turkiksien, taikka tehtaassa valmistettujen tarvikkeiden arvosta, voitiin alkuasukkaat helposti houkutella vaihtamaan turkiksia turhanpäiväisiin esineisiin. Niinä päivinä voitiin majavan nahka ostaa silmäneulalla, kulkusella taikka tinasta tehdyllä peilillä. Houkuttelun taitoa auttoi suuressa määrin lahjaksi annetut olut ryypyt. Kun kalastuslaivastot, lastattuna turkiksilla, palasivat Europaan, herätti uutinen niistä joidenkin yritteliäämpien satamakaupunkien kaupiaiden himot jotka alkoivat oikeinarvioida turkiskaupan suuria rikkautta-tuottavia mahdollisuuksia.

Ensimäinen turkiksien kauppayhtiö joka perustettiin oli Company of Canada, ja pani sen alkuun David Kirke joidenkin toisten kanssa. Sen oikeutti Kuningas Charles 1, ja oli sillä valta riistää St. Lawrencen turkiskauppaa, mutta sen toimet äkkiä loppuivat kun v. 1632, Englanti palautti Canadan Ranskalle.

Sillä väliajalla, Champlainin yhtiö, Rouenissä ja St. Malossa oleva, oli perustettu 1614; sen osakkeet olivat jaetut noiden kahden kaupungin kauppiaitten kesken Lupakirjatälle yhtiölle annettiin sillä ehdolla että he täyttäisivät eräitä varmoja asutus tehtäviä, mutta tätä ei yhtiö ottanut vakavalta kannalta ja rajoitti toimensa vain lähettämällä Canadaan yhden ainoan perheen. Sen monopoli hävitettiin v. 1620. Seuraavana vuonna lupakirja annettiin, tavallisilla ehdoilla ja vaatimuksilla kulettaa asukkaita ja lähetyssaarnaajia, De Caen yhtiölle jonka perusti William De Caen ja hänen veljenpoikansa, Rouenin kauppiaita. Tämä yhtiö liitti itseensä Champlainin, ja yhdistetyt liikkeet jatkoivat kaupantekoaan vuoteen 1633, vaikka ei myöhempinä vuosinaan ilman kilpailua toisten kauppayhtiöitten taholta.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 36:00 Canad dollari

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $3 40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli dan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösano lähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Bro view Ave.

Piletteiä Suomeen ja Suomesta tänn

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, O

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Italian sosialistipuolueen hajaannus

Italian sosialistipuolueen äskeinen kongressi on hyväksynyt maksimalistien, serratilaisten, vaatimuksen oikeistososialistien, turatilaisten, erottamisesta puolueesta. Nämä puolestaan korostiyat, että kahtiajako oli välttämätön. Ja siten on kommunistisen ryhmän eron jälkeen jälleen ratkottu irti osa Italian sosialistipuolueen ruumiista, mikä merkitsee sen vaelluksen pikapuoliin tapahtuvaa loppua. Ensi kerran kokee vanha sosialidemokraattinen puolue suuressa teollisuusmaassa täydellisen vararikon. Se ei kuole, kuten menshevismi Venäjällä, voittoisan vallankumouksen iskusta, vaan menehtyy valkokaartin rautakannan alle. Samaan aikaan kun Italian sosialidemokratian johtajat antoivat luokkataistelun lippujen laskea, kohottivat lahtarit kaupungintalojen, kansantalojen ja osuustoimitalojen harjoille porvarillisen diktatuurin lipun.

Kuten Saksassa, missä kokoomuspolitiikkaa kannattavan sosialidemokratian elinpäiviä on koetettu keinotekoisesti pidentää yhdistämällä yhteen sen kaksi puoluetta, avoimen taantumuksellinen ja valhekumouksellinen, kantaa Italiassa vastuun työväenluokan taistelupuolueen rappeutumisesta ja luokan turvattomuudesta sosialidemokraatti nen johto, joka on hyljännyt joukot ja antanut ne alttiiksi murhataantumukselle, nälälle ja kurjuudelle.

Italian proletariaatin vallankumouksellinen riento pakotti sosialidemokratian Moskovaan vuonna 1919. Kun joukkotaistelujen laine tehtaiden valtausten jälkeen 1920 oli tyyntynyt kohottivat reformistit ensi kerran naamionsa. Tammikuussa 1921 hylkäsivät he Kolmannen Internationalen liittymisehdot ja erosivat kommunistisesta siivestä. Serrati lähestyi Turatia. Italian kommunistipuolue perustettiin. Molempain suuntain sosialidemokratiset johdot nauroivat pilkallisesti kommunistipuolueen suhteelliselle vähälukuisuudelle. Ne heläyttelivät yhteysfanfaareja. Ja suuri osa proletariaattia uskoi niihin.

Mutta saivat verellään maksaa harhaluulonsa. **Moskovasta irtautuminen** kävi fascisteista yleishyökkäyksen hälytyksestä. Taantumus arvosti varsin oikein serratilais-turatilaisen yhteyspuolueen. Tapahtumat vahvistivat taantumuksen laskelmat. Keinotekoinen yhteys eri lujittanut vaan kahlehti ja lamasi proletariaatin taisteluvoiman. Puolueen politiikkaa eivät määränneet Serratin jyrkät puheenparret eikä rehellisten sosialidemokraattien tahto vaan oikean siiven parlamentaarikot ja ammattiyhdistysbyrokratia.

Työläisten muodostaessa vallatuis sa tehtaissa punakaarteja neuvottelivat reformistit Giolittin kanssa tehtaiden tyhjentämisestä. Kun työläiset lahtarien vainoamina ja kiduttamina epätoivon vimmalla nousivat yleislakkoon, meni sosialidemokraatti Turati Italian kuninkaan puheille ja antoi hänelle vakuuden taistelun keskeyttämisestä. Kun reformistien heikkous ja raukkamaisuus oli auttanut porvariston voittoon, kun viime suurlakon verisen tappion jälkeen lahtarismi kautta Italian

alisti työläiset tulella ja miekalla diktatuuriinsa, veti sosialidemokratian oikea siipi politiikkansa viimesen johtopäätöksen. Turatin johtama parlamenttiryhmä selitti olevansa valmis astumaan kokoomushallitukseen porvarillisten, jopa hätätilassa lahtarienkin kanssa. Oli päästy Livornossa häämöttäneeseen päämäärään. Kommunistisen Internationalen ennakkoarviointi täyttyi pilkulleen. «Irti Moskovasta» seurasi ja täytyi seurata «kunin kaan luo.»

Mutta työntyi esiin kuolettava vastakohtaisuus, mitä yhteyspuoluueen johtajat 22 kuukautta olivat vaivoin tukahuttaneet. Sosialistiset työläiset olivat tähän asti todella uskoneet yhteyden olemassaoloon. Mutta puolueen teot järkyttivät ajan oloon heidän uskoaan. Heinäkuun lakon petos oli vahvin todistus reformismia vastaan. Liittyminen kokoomuspolitiikkaan hajoitti viimeisetkin harhaluulot. Joukot eivät enää menneet mukana. Lahtarit ovat häätäneet puolueesta puolet jäsenistä, toinen puoli uhkasi nyt vihansa vimmassa erota siitä.

Joukkojen vastarinta reformismia kohtaan pakotti osan johtajista muuttamaan kantaansa. Serratin ryhmän oli valittava lopullisen lankeemuksensa ja joukkojen välillä. Se on kääntänyt selkänsä Turatille ja siten tunnustanut livornolaisen yhteyspolitiikkansa täydellis rarikon. Ja nyt on Serrat linaisuuden edustajajan, om sinaisuutensa ajamana jäl hestyttävä kommunisteja. on kuljettava sama ka kuin lewiläisten, joiden nyt mussa ja tuhassa kaikkien sä jälkeen kommunistista i nalea vastaan, palattava ko tiseen puolueeseen. Ja va vaavaa on, että hän on s nut enemmistön turatilaisia kommunisteille myötämielis zari-Musatti ryhmän avulla.

Serratin ryhmän elinpäi puvat kuitenkin kokonaan ten ripeästi se yhdistyy ko tipuolueeseen. Serrati ei kään ole mikään miellyttäv etoveri. Vähempikin vehke munistista Internationalea munistipuoluetta vastaan aan kylmentämään luokk työläiset häntä kohtaan. kommunisteille ei persoon kuitenkaan ole mistään sestä. Italian työväenluok vaativat **suurta** kommunist telupuoluetta, joka voi joh ki vallankumouksselliset työ formismin sudenkuoppain käykseen lahtarismia — diktatuuria vastaan. Itali munistien ja serratilaiste muksen vastustajain on muodostettava tämä taiste

TILAAJAMÄÄRÄ KATSAUS

Kohoaa se vaikkakin hiljaa

Sitten viime katsauksen on tilaajamäärä kohonnut 19 tilaajalainen kohoaminen ei tietystikään vielä hurraahuutoa edellyt sittenkin se on parempi kuin ei mitään ja moninverroin pare mitä olisi jos tilaajamäärä olisi saman verran laskenut. Jos ed verran nousua ilmenee muutamien kuukausien ajan jokaisella niin pian tästä hyvä tulee.

Merkkipylvääseen saakka on tällä viikolla päässyt ainoastaa ma paikkakunta ja sivutse pylväänsä ei ole mennyt kukaan. ovat perillä: Wolf Siding, Leslieville, Websters Corners ja Nousua on tapahtunut Sault Ste Mariessa, Connaught Station Williamissa, Timminsissä, Kivikoskella, Burritissa, Victorian Worthingtonissa, COPPER CLIFFISSÄ, Eckvillessa, Thorhil naimossa ja joillakin pikku paikkakunnilla.

Pahanpäiväistä taantumusta näkyy Kirkland Lakella, Schu Rosegrovessa, Levack Minella, Intolassa, St Catharinessa, Port Arthurissa, Nair Centressa, Whitefishissa, Creightossa, RYSSA, Rockey Mountain Housella, Gibson Landingissa, Va sa, Rock Bayssa, Rorketonissa, Bircayssa, Dunblanessa, Sha ja joillakin pikku paikkakunnilla.

Copper Cliff, jonka luultiin aina vain perääntyvän on lä rääntymästä ja alkanut koko uhkaavasti etenemään. Ja kuk ottanut Cliffin entisen kurssin? Sudbury ja Port Arthur, paikkakuntaa, jotka ovat vetäneet kissanhäntää Vapauden ko Nyt nuo veljekset mennä laahustavat taaksepäin. Port Arthur vielä toisenkin iskun sentähden että Sanna-täti vaati oman eroon Port Arthurista. Ei sanonut viitsivänsä olla kauemmin kissa. Kuuluupa hän vielä innostavan tarmolaisiakin menette malla tavalla ja jos hän viekottelussaan onnistuu, jota ei tä osasto ainakaan epäile, niin silloin ei Port Arthuriin montaka jää. Sointulassa ja Cobaltissa on naisia tilausten otto ohjaksi päsivät heti alussa, mutta kun tuli heitä hiukan kehuttua, aivankuin tarkotuksella olla vastaan ja näyttää pitkää nenää että tämä levitysosasto on erehtynyt ovat päästäneet tilaajam kusen laskemaan. Mutta ehkäpä me taaskin olemme erehtyn viikolla tappio on moninkerroin otettuna takasin.

Paikkakunnittain ovat tulokset nyt seuraavat:

	Hankittava	Noussut	Laskenut	Nyt hankittava
St Ste Marie	15	3		12
Cobalt, laskenut	3	tilaajalla		
Cochrane	2			2
Gregoris Mills,	osa	täysi		
Connaught Sta.	4	2		2
Ciraux Lake	3			3
Hearst	2			2
Jacksonboro	3			3
Iroquois Falls	2			2
Kirkland Lake	2	1		1
Larden Lake	2	1		1
Mattagami	2			2
Monteith	1			1
McIntosh Spr.	2			2
Schumacher,	1	alentunut		
Porcupine	2			2
Rosegrove	4		1	5
So Porcupine	4		1	5
Levack Mine	6		1	7
Nemegos	2			2
Nipigon	1			1
Bruce Mine	5			
Fort Frances	3			
Fort William	20			9
Intola	5			
Timmins	13			2
Vermillion Bay	2			
St Catharines	1			
Finland, Ont.	4			
Kaministikvia	5			
Kivikoski	7			3
Millar	2			
Nolalu	5			
Quibell	2			
Rovan	3			
Silv. Mountain	1			
Schreiber	2			
Sioux Lookout	3			
Port Arthur	15			1
North Branch				
Wolf Siding,	osuus	täy		
Burritt	6			1
Espanola Sta.	2			
Nairn Centre				
Victorian Mines	5			2
Whitefish	3			
Worthington	11			2
Copper Cliff	12			4

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

VAPAUDEN JOULUNUMERO

Samalla tavalla kuin edellisinäkin vuosina, julkaistaan taas Vapauden joulunumero, johon otetaan onnentoivotuksia työläisiltä kautta Canadan. Ilmotushinnat on tänä vuonna asetettu niin alhaisiksi että ne eivät varmastikaan estä yhtäkään työssä olevaa työläistä antamasta nimeään tähän onnentoivotusnumeroon. Olemme panneet hinnat näin alas sentähden että jokaisella olisi tilaisuus olla mukana, etenkin nyt kun Vapautta jo menee Suomeenkin koko paljon, niin että omaiset voivat sieltäkin lukea täällä olevien sukulaisten lähettämät toivotukset.

Hintojen halpuus tekee asiamiehille helpoksi kerätä nimiä. Ei tarvita muuta kuin ahkeruutta ja sillä on asia autettu. Hinnat ovat seuraavat:

10 senttiä nimi ja osote. Jos perheessä on useampia jäseniä ja heidän kaikkien nimet halutaan julkaista, on hinta ensimäiseltä nimeltä 10 senttiä ja seuraavilta kolmelta nimeltä 5 senttiä kultakin. Jos perheessä on tätä enemmän jäseniä painetaan loppujen nimet ilmaiseksi. Sekä yksityisen että perheen osote julkaistaan ilmaiseksi. Nimet ja osotteet pitää olla ehdottomasti selvät. Asiamiehet voivat selittää miten tällainen onnentoivotus, siinä kun on samalla osote, on myöskin osoteilmotus. Niille jotka haluavat isompia ilmotuksia, on järjestetty $1.00 tiloja, joissa julkaistaan joko yhden tai koko perheen nimi ja osote. Vieläkin isompia ilmotuksia voidaan lähettää ja voidaan niitä tarjota myöskin liikemiehille ollen niiden hinta 50 senttiä palstatuumalta.

Asiamiehiä kehotetaan ryhtymään ahkerasti keräämään näitä ilmotuksia. Siellä missä ei asiamiehiä ole, voivat toverit yksissä neuvoin järjestää asian ja lähettää ilmotuksen Vapauden konttoriin. Taas sellaisilta paikkakunnilta, joilla ei ole enempää kuin yksi suomalainen, voi hän yksinään lähettää ilmotuksen. Asiamiehille annetaan tavallinen palkkio. Ilmotuksien on oltava Vapauden konttorissa viimeistään joulukuun 10 p. Mutta on sitä parempi mitä aikaisemmin ne saapuvat.

Tov. **VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.**

Creighton Mine, mennyt 1 alas				6
Garson Mine	7	1		5
Mond	5			5
Sudbury	15		2	17
Starratt				2
Stobie Mine, kadonnut kartalta				
Toronto, lisääntynyt taas kolmella				
Bellevue	2			2
Benalto	3			3
Bingley	2			2
Blairmore	2			1
Canmore	1			3
Coleman	3			7
Eckville	5	2		2
Edmonton	2			
Leslieville, osa täysi				4
Manyberries	4			1
Sylvan Lake	1			
Trochu, osa täysi				
Thorhild	3	2		1
Three Hills	2			2
Radway Centre	1			1
Rock. Mt House	2		1	3
Albion	1			1
Anyox	1			1
Bovie	2			2
Carlin	2			2
Gibson Landing, mennyt 1 alas				4
Headquarders	4			1
Ladysmith	2	1		3
Lund	3			2
Mara	2			1
Nanaimo	2	1		3
Port Moody	3			2
Salmon Arm	2			3
Cicamous	3			2
Solsqua	2			1
Victoria	2	1		
Sointula, alentunut 1 tilaajalla				2
Websters Cor.	2			8
Vancouver	5		3	3
Rossland	3			
Roc Bay, alentunut 1 tilaajalla				4
Rorketon	3		1	6
Dunblane	5		1	3
Lucky Lake	3			
Macroirie, osuus täysi				2
Sawyer	2			5
Shaunovan	2		3	3
Steeledale	2		1	5
Long Lake	4		1	

Toivomme ensi katsauksen osottavan rintamassa yhä parantuneisuutta. Kun seuraavan kerran näitä katsauksia kirjotamme, lienee veteraaniasiamies tov. David Helin myöskin rintamaa tiivistämässä.

Tov.

Vapauden levitysosasto.

Timminsin uutisia

S. S. Osaston työkokouksessa lokakuun 15 p. oli keskusteltavana m.m. seuraavia asioita:

Luettiin Amsterdamin kansainväliseltä tullut kirje, koskien Neuvosto-Venäjän avustamista. He myös, kun nyt ovat tulleet huomaamaan Neuvosto-Venäjän pysyttäsyysmyksen, ovat ryhtyneet toimenpiteisiin, ainakin kerätä Neuvosto-Venäjän avustamisen nimellä varoja. Samalla luettiin H. T. Burpeen kirje, joka oli tullut edelleen yhteydessä Venäjän Ystävien yhdistykseltä, kehoittaen ottamaan keräys huomioon. — Emme kuitenkaan katsoneet meillä olevan mitään tekemistä sanotun kansainvälisen kanssa, vaan kuuluu heidän kirjeensä paremmin ammattiunioille. Sieltäkinpäin olisi saatava jotain Venäjän hyväksi ja ehkä yllämainittu keräys otettaisiin siellä huomioon. Me olemme avustaneet ja avustamme edelleenkin Neuvosto-Venäjää vointimme mukaan, vaan emme Amsterdamin kansainvälisen yhteydessä.

Agitatsionitoimikunta toi esille kysymyksen: mitenkä suhtaudumme tästedes niihin Suomesta tuleviin henkilöihin nähden jotka sisällissodan aikana ovat olleet aivan lapsuusijässä, onko heillekin hankittava todistukset puoluehallinnolta tai ei. Päätökseksi tuli että kaikille on koetettava hankkia todistukset. Niiden saanti kuitenkin on ollut erittäin vaikeaa tämän vuoden ajalla. Agitatsionikomitean tahol-

---

ta on lähetetty useita kirjeitä puoluehallinolle, koskien kymmeniä eri henkilöitä, jotka ovat halunneet tulla osastoon. Kuitenkaan sieltä ei ole tullut todistuksia kuin aniharvoille. Todistuksien odottaminen tahtoo käydä toisille liian pitkäksi ja mitä heidän suhteensa sitten olisi tehtävä, jos ei niitä tule ollenkaan. Siitä kai päätetään tuonnempana.

20 kommunistin oikeusjutun hyväksi päätettiin luovuttaa osaston kassasta $50.

Haalin puhdistajaksi tuli äänestyksellä valittua John Hahto.

Yleispuolueen muuttokortilla yhtyi osastoon K. V. Koskinen.

Kaupungin keskuskomiteasta erosi Yrjö Kamppi ja tilalle valittiin Mary Pirttisalo.

Neuvosto-Venäjän ja Karjalan avustuskomitean toimeenpanemissa markkinailtamissa lokak. 28 p. oli tuloja $58.95.

Ukrainalaisten ja venäläisten haalia valmistetaan kovalla kiireellä. Avajaisjuhla on heillä aikomus viettää marraskuun 11—12 päivinä. Ohjelmaa juhliin tulee kaikilta eri osastoilta paikkakunnalla, nimittäin Workers puolueen osastoilta, sekä ukrainalaisten Labor Templeen kuuluvalta osastolta. Toivottavasti mekin, suomalaiset, menemme sitten kaikin heidän juhlaansa. — E.

Port Arthurin uutisia

Puheita ja iltamia. — Sunnuntaina 5 p. marraskuuta puhuu Temppelillä Workers Partyn puhuja tov. Bartholomew, puheen aihe tulee olemaan teollisuusunionismi.

Tiistai-iltana 7 p. t.k. on Temppelillä suuret Venäjän työväenvallankumouksen viisivuotismuistojuhlat, ohjelmaa tulee olemaan riittämään saakka, puheita englannin-, ukrainan- ja suomenkielellä, näytöskappale, laulua, soittoa ja kaikellaista nautintoa. Tanssista en tiedä sanoa, jääkö sille aikaa ja voiko sitä oikein vaatiakaan kun sisäänpääsykin on näihin iltamiin aivan vapaa. Jokainen siis Temppelille tiistai-iltana ottamaan osaa tähän maailman historian suurimman ihmeen olemassaolon muistojuhlaan. — K. v.

Copper Cliffin uutisia

Copper Cliffin työläiset, Finnish S. S. on päättänyt viettää Venäjän vallankumouksen 5-vuotisjuhlaa Finnish S. S. talolla t. k. 7 p. klo 8.15 illalla

Tilaisuuteen koetetaan saada niin runsas ja monipuolinen ohjelma kuin vaan on mahdollista ja juhlasta kertyvät varat tullan kokonaisuudessaan lähettämään Venäjän nälkäkärsivien hyväksi, joten jokaisen velvollisuuteen kuuluisi saapua tähän tilaisuuteen. Sisäänpääsy on niin alhainen, että 25c. aikuisilta ja lapset pääsevät vapaasti.

Siis terve näkemiin!

Eri paikkakunnilta

WOLFE SIDING, ONT.

Osastomme toiminta on ollut hiljaisessa toiminnassa viimeiset kolme kuukautta, vaan näyttää siltä että taasen se alkaa vilkastua kun alettiin pitää pyhäkoulua lapsille, johon on ollut osanottajia runsaasti, yli kolmenkymmenen oppilaan. Opettajina ovat C. Palo, Mrs. Varvi ja J. Huhta. Sitten lapset perustivat nuoriso-osaston 22 päivä, johon liittyi 21 jäsentä, jossa valittiin virkailijoiksi seuraavat: puheenjohtajaksi William Niemi, pöytäkirjuriksi Aili Hissala, jäsenkirjuriksi Ines Wink, organiseeraajaksi Sylvi Nummikoski, rahastonhoitajaksi Alma Salo ja rahastonhoitajaksi Väinö Wink. Kokouksessaan päättivät verottaa 5 senttiä kuukaudelta jokaista jäsentä kohti. Sitten nuorisoseuran jäsenet päättivät viettää Venäjän työläishallituksen viidennen vuoden muistojuhlaa marrask. 7 p., jossa tulee olemaan ohjelmaa lapsilta, näytöskappale, runoja, laulua y.m. Sitten lapset perustivat samassa kokouksessa voimisteluseuran, johon lupautui johtajaksi C. Palo. Harjotukset pidetään jokaisena keskiviikkoiltana, alkaen kello 7.

Muuten lohduttavaa on katsella nuorten hommia, sillä heiltä ei näytä innostus puuttuvan tehtävissään, josta me vanhemmat voimme ottaa hyvää esimerkkiä, sillä tarvitaan sitkeää toimintaa ja sitä ei ole ellei ole yhtään innostusta. Siis kehoitan kaikkia lasten vanhempia ottamaan osaa osastomme toimintaan ripeästi ja näyttämään lapsille että mekin jotain toimimme heidän hyväksensä paremman yhteiskuntajärjestelmän perustamisessa. — C. Palo.

BUFFALO, N. Y.

Buffalon s. s. Osasto kokouksessaan lokakuun 1 päivänä päätti lähettää tervehdyssähkösanoman Toronton osaston vuosijuhlaan, mutta koska johtokunta löi laimin tehtävänsä ja ei lähettänytkään mainittua sähkösanomaa, niin osasto kokouksessaan lokakuun 15 päivänä antoi paheksumislauseen johtokunnan menettelylle ja samalla päätti lähettää tämän paheksumisreferaatin Vapaus-lehteen julaistavaksi.

B. S. S. O. puolesta
Pöytäkirjuri.

MILE 140 A. C. RY, ONT.

Komppanian kämpältä No. 6.

Täältä ei koskaan näe minkäänlaista sanomalehden palstoilla. Päätin vähän ilmottaa toisille tovereille miten huono homma on täällä meillä ja ei kai ole mitään toiveitakaan paranemisesta, koska olen kuullut että toverit toisella kämpällä ovat vaatineet hiukan palkankorotusta, niin paasi sanoi, että hän heti «senttaa» sellaiset miehet tielle jotka uskaltavat vaatia itselleen elämisen mahdollisuuksia. Palkat ovat täällä $3.25, $3.20 koortista valtatielle ajettuna ja näyttää siltä että se on monelle tovereille tai työläiselle kyllin hyvä palkka. En voi sanoa heitä toovereiksi, koska he eivät suostu vaatimaan, mitä sitten jos tulisi kysymys isommasta taistelusta. Vallankumouksellisia on täällä nimellisesti enin osa, suomalaisista on meitä kaksi sentään jotka kuulumme Workers puolueeseen, mutta mitäs me voimme joukolle joka ei halua vielä ymmärtää, että me kyllä voisimme jos tahtoisimme nostaa ainakin vähän palkkoja. Ei kai sitä mitään isompaa voitaisikaan, mutta täytyy ihmetellä että täällä on ollut suomalaisia työläisiä jo lähes kaksi kuukautta ja heille ei tule kenellekään minkäänlaista sanomalehteä, ei edes Industrialistia, vaikka he kuuluvat olevan sen henkisiä, vaikka eivät kai he kerkiä ajattelemaan muuta kuin neljän kuninkaan kirjaa. Heistä useampi haluaa tutustua niihin, joka onkin sellainen väline että se vie halut pois ajatella minkälaiseen järjestöön olisi kuuluttava. Olen kyselyt unionmiehiä, mutta en ole vielä ketään sattunut löytämään. Kaikilta saa saman vastauksen, että en kuulu mihinkään, että ei rahat jouda joka paikkaan. Siis on tärkeämpää viedä rahat koiratorppiin kuin työläisten oman asian eteenpäinviemiseksi, jossa olisi tarpeellista jokaisen uhrata edes vähän että voitaisiin tehdä sellaisten keskuuteen agitationia, jotka eivät vielä omaa luokkakäsitteitä. Jos saisimme edes osan toiskielisiä ajattelemaan, että mikä on tarkoitus järjestymisellä, niin sekin olisi hyvä. — Metsämies.

CONNAUGHT, ONT.

Tervehdys täältä Kanasta Vapeuden lukijakunnalle. Tätä paikkaa nimitetään yleensä suomalaisten kesken vain «Kansaksi.» Tällä ei tarkoiteta mitään siipikarjaa, vaan johtuu nimen käyttö vain automaattisesti lyhennettynä yllämainitusta otsikosta.

Täällä pistettiin suomalaisten työläisten toimesta pystyyn roimat tanssi-iltamat Matti Laineen farmilla 28 p. lokakuuta. Ohjelmaa lyhyestä valmistusajasta huolimatta oli kokolailla runsaasti, lausuttiin runoja, luettiin pikku kertomuksia, kerrottiin satuja ja laulettiin kupletteja. Väliin pistettiin jalalla kauniisti työläistoveri Yrjö Kaistilan, Timminsistä hanurin raikkaassa tahdissa. Myytiin kukkia joita naiset toivat tullessaan ja olivat ne valmistaneet lahjaksi tulojen kartuttamiseksi Karjalan Työkansan Kommuunin konerahaston hyväksi, jota varten iltamat oli toimeenpantu. Kukkien kauppa kävi kuin siimaa ja rahaa tuli rennosti näin pieniin oloihin verraten. Maksettiin kukasta 2—3 jopa viisikin dollaria kappale. Tulot kokonaisuudessaan:

Ovirahaa	$11.35
Kukista	31.25
Kahvista	$5.45
Saun.-rahaa	.25
Yht.	$48.30
Menot:	
Soittajalle	$6.00
Kahvitarpeisiin	3.30
Yht.	$9.30

Puhdas jäännös $39.00, joka summa on jätetty toveri Martti Vuorille lähetettäväksi New Yorkiin Karjalan komitealle konerahaston hyväksi.

Yllaolevaa tulosta pidetään täällä hyvänä saavutuksena sillä täällä on vain verraten vähän suomalaisia työläisiä. Naisten kunniaksi sopii mainita heidän uhrautuvaisuutensa asian hyväksi. He toivat kahvileivokset vapaasti.

Tämän lisäksi auttoi paljon asiaa myöskin se, että toveri Matti Laine antoi huoneet iltamaa varten vapaasti.

Viime syyskuun 23 p. oli täällä pidetty samantapainen illanvietto samaan tarkotukseen. Tästä ei ole ennemmin sanomalehdessä mitään mainittu. Allekirjoittanutta on pyydetty siitäkin, vaikka myöhästyneenä, mainitsemaan ja antamaan muistutus asianomaisille, että eivät lyö laimin tehtäviään. Mainituista iltamista oli puhdas tulos $28.55, joka summa oli lähetetty New Yorkiin Karjalan komitealle josta on jo saapunut kuitti ja on nähtävänä toveri Martti Vuosiolla.

Tästä pikkukylästä on jo yhteensä Karjalan Työkansan kommuunin konerahastoon New Yorkiin lähetetty jo lähes puolitoista sata dollaria, joten voidaan osaltamme olla mukana siinä solidaarisuudessa jolla tälläkin suorinta tietä autetaan aKrjalan tovereita rakentaessaan työntasavaltaa.

Toverillisesti
Evert Mäki, (kokouksen valitsema raporttori).

BRAINERD, MINN., U.S.

Täällä vallitseva lakkotilanne on kääntymässä kriltillisempään pisteeseen, sillä v.k. 25 päivänä valtion kuvernööriltä tuli määräys asettaa 30 apulaissheriffiä virkaan, jotka myöskin asetettiin, ennemmin jo saapui jokusia Yhdysvaltain marshalleja ja tänään, 26 p. tuli heitä lisää ja niinpä he jo iltasella olivat paljastettuine revolvereineen kadulla suojelemassa skääppejä ja koettamassa provoseerata tilannetta siihen pisteeseen, että saataisiin kaupunki julistaa sotatilaan. Skääpeistä osa oli lähetetty kulkemaan pitkin katuja, mutta lakkolaiset pysyivät hyvin maltillisina, joskin heidän sydämensä pohjasta kohosi katkerat kiroukset moisia ihmishahmoja, verihimoisia petoja katsellessa. Siis N. P. Ry. Co. ja valtion kuvernööri ja liikemiesliitto ovat lyöneet viimeiset valttinsa pöytään ja uskoa sopii, että jos työläiset pysyvät hetken vielä poissa työstä eivätkä anna itseänsä provoseerata tappeluihin, niin voittonne on ehkä likellä

V.k. 21 p. illalla eräs skääppi ampui rauhallisesti kadulla kulkevaa ei-lakkolaista jalkaan, joka kaikeksi onneksi onnettomuudessa sattui olemaan puujalka, kumminkin luoti turmeli myöskin ihonkin yläpuolelta puuosan. Ampujan makivat kaupungin poliisit sapoilta ja niin hän on odottamassa ansaittua rangaistusta.

V.k. 25 p. illalla pieksettiin 3 skääppiä eräässä palloruumassa ja kaduilla tämä kai aiheutti sen, että saapui tänään lisää marshalleja ja huhut kertovat, että ensimäisen pienimmänkin tapauksen sattuessa tullaan kulettamaan kaupunkiin sotilaita aina 400 tahi 500 asti. — Koulun käymätön.

CREIGHTON, ONT.

Työkokousasioita. — 22 p. v.k. pidetyssä varsinaisessa osaston työkokouksessa käsiteltiin ja päätettiin seuraavista asioista: Nuoriso-osasto ilmoitettiin perustetuksi. Uusia jäseniä muuttokortilla osastoon yhtyivät seuraavat henkilöt: Miina, ja Johan Hill, Helmi ja N. Kolari, Wiljam Seppälä, Valter Mäki, Lempi ja A. Saari, Tyyne ja K. Mäki, Aili ja H. Mäki. Henkilöitä jotka eivät olleet saapuvilla ei voitu hyväksyä. Saapukaa seuraavaan kokoukseen. Canadian Friends of Soviet Russian sihteerin lähettämä keräyslista Venäjän talouden uudelleen rakentamistarkotukseen, mukana kunniakirja ja agitationimerkkejä samaan tarkotukseen, maksaen sentin kpl., otettiin huomioon. Mainittuja merkkejä päätettiin tilata 1000 kpl. Keräyskomiteaan 3 henkilöä, keräykseen kelpaa etupäässä työkalut jos niitä on jollain yli oman tarpeen, niin luovuttakaa kerääjille, luonnollisesti raha on yhtä hyvää, voihan sillä ostaa tarvittavia työkaluja. On enempi kuin välttämätöntä ottaa huomioon mainittu lista. Yhdenkään ei sitä sovi sivuuttaa minään toisarvoisena asiana. Me jokainen tiedämme kuinka perin vaikeissa olosuhteissa vielä tänäkin päivänä toimii ensimäinen työläisten neuvostotasavalta, monta kertaa aivan ylitsepääsemättömältä näyttää vastoinkäymiset, jotka sitä ovat kohdanneet aina säännöllisten väliaikojen takaa olemassaolonsa aikana. Ei ole aikaa riittänyt uudelleen rakentamistyöhön, se on kulunut koko mailman palkkaamien imperialistien renkien armeijoiden torjumiseen. Sitten tuo ennen kuulumaton saarto ja Volgan kato joka aiheutti kymmenien tuhansien ihmishenkien hukan samalla aiheuttaen joukon lamaannuksia Venäjän sisäisessä elämässä. Venäjä on rikas kaikista luonnonrikkauksista kun vaan keritään niitä kaikkia saamaan ylös ja saamaan niitä kansan plvelukseen. Mutta siihen tarvitaan välineitä johon tarkotukseen tämäkin keräys on siis tarkotettu. On siis autettava jokaisen vointinsa mukaan. Meidän lapsemme tulevat nauttimaan siitä sadosta minkä me nyt kylvämme. Nuoriso-osaston taholta ilmoitettiin että tarvitsevat opettajia pyhäkoulun pitoa varten. Valittiin seuraavat henkilöt: Helmi Kolari, Lempi Saari, J. Hill on johtaja. Kaikki vanhemmat, lähettäkää lapsenne suomenkieltä oppimaan sekä oppimaan sosialismin aakkosia, sinne kelpaa hyvin nuoretkin. Kaikki mukaan ja opettajat tosi-innolla työhön, toimi on edesvastuullinen ja vaatii harkitsemista. Lapsissa lepää se voima jota työväenluokka niin kipeästi tarvitsee tässäkin maassa.

Kuulumisia Suomesta. — Olin juuri hiljan tilaisuudessa haastattelemaan hiljan Suomesta tulleita henkilöitä, jotka 1 vuoden olostaan kertoivat seuraavia mielenkiintoisia huomioitansa, miten hyvää ja suosiollista kohtelua valkoisen, verisen Suomen tasavallan oikeusvirkailijat antavat monien vuosien takaa synnyinmaahansa palaaville henkilöille jotka ovat tavallaan jonkinlaisen jännityksen vallassa näkemään entisiä rakkaita kotikonnuksia, mutta tulevat suuresti siinä pettymään, joutuvat valkoisen Suomen ohranan verisiin kynsiin ja mustiin komeroihin ilman että ovat millään tavalla syypäitä minkäänlaiseen rikokseen. Kertoja oli avioliitossa oleva henkilö. Meniwät Suomeen, jossa heillä oli entisestään tässä maassa tienatuilla rahoilla ostettu maapala, jonne asettuivat asumaan, jossa saivat monista urkkivista ja epäilyä osottavista katseista huolimatta olla jonkun aikaa rauhassa, silmällä luonnollisesti pidettiin olivatko Amerikasta tulleita punikkeja tai kommunisteja. Heillä oli lapsia joista vanhemmalla pojalla oli pyssy joka täältä vietiin mukana, salonkikivääri, pieni, mitätön jänispyssy, jolla ei ole suurta merkitystä nykyisessä sodankäyntiasekokuelmassa, mutta tuosta tuo Suomen kuulu valkoinen ohrana sai syyn, heidän päälleen tultiin, tarkastettiin koti, mainittu pyssy vietiin, molemmat vangittiin, vietiin komeroon, jossa saivat virua viikkomääriä, lapset jääden omaan hoivaansa, niihin eivät nuo ihmispedot kiinnittäneet mitään huomiota. Seurasi tutkimus, raaka, julma, vailla kaikkia inhimillisiä tapoja oleva ohrana sanoi: olette punikkeja, kommunisteja y.m. lukemattomia herjauksia ja syytöksiä ladeltiin, siksikin olette koska veljenne oli punikki, tappotuomio luettiin kuin koiralle, ei mitään armoa noille saatanan punikeille jos vähänkin uskalsi ihmetellä ja arvostella tuota saamaansa kohtelua, oli sana: jos et pidä suutasi kiinni viedään sinne josta et ikinä palaa, monta on jo viety, rehenneltiin. Ei kuitenkaan kaikista mahdollisista ja mahdottomista syytöksistä huolimatta tullut syyllistä, joten laskivat vapaaksi, pyssy jäi ohranalle, tuhannen markan sakko oli tämän jutun loppu. Kertoja kertoi ja kuvasi vapputapahtumia, kuinka pirullisilla tavoilla ilkeydestä mainetta saanut Suomen suojeluskunta pyrkii aina särkemään ja epäonnistuttamaan kaikki työväen suuremmat ja pienemmät juhlat ja iltamat, joka ilmeni viime vappuna erittäin räikeässä värissä, tuntemattomalla tavalla saaneita vappumerkejä kilpenään käyttäen tullen ia reuhaten kuin villit metsän pedot kaikissa tärkeimmissä juhlakeskuksissa, koettaen saattaa kaikkea häiriötä aikaan, jossa eivät kuitenkaan täysin onnistuneet. Paikalla olevat järjestysviranomaiset eivät noita urhoja millään tavalla häirinnyt hävittömässä työssään. Salapolttimot ja viina rehottaa tällä hetkellä kaikkialla. Tämä kirottu liemi on omiaan viemään nuo valkoiset urhot eläintä alemmalle tasolle, eriomainen kiihotin verenjanoon. Se on välttämätön olemassa. Se vie viimeisenkin ihmisyyshivenen mitä vielä jollain sattuu jälellä olemaan, toverillinen luotto ja vapaa puhelu on miltei tyyten kadonnut, tilalla salaperäisyys, vaiteliaisuus. Toiminta on kyllä käynnissä, mutta siinä muodossa kuinka tilanne edellyttää. Työläiset elävät siellä kuvaamattomassa puutteessa ja kurjuudessa. Tämän maan työläisen huonoimmankin elintason sanoi olevan ruusuista kokoonpannun siihen verrattuna. Lukemattomat verot ovat hirveän raskaana taakkana joita onkin viime vuosina tullut uusia ja taas uusia. Siksipä ei kertojamme siellä voinut viihtyä. Saahan edes vapaasti täällä hengittää. Tässä valkoisen Suomen juuri kukkaansa puhjenneita valkoruusun kukkia, ne ovat edemmäksi hurmaavan kauniita, lähelle mennessä niissä on jälkiä, verijuovia ja täpliä vuodatetusta verestä, ohranan terävät kynnet pistävät niistä esiin. Olkaa kuitenkin valmiita julmuuksista ja rääkkäyksistä huolimatta, kosto valmistuu varmasti ja voi teitä te kansan veren vuodattajat, silloin osanne ei tule olemaan hunajaa. Hekumoikaa vielä hetkinen, turmanne päivän aamu kohta vaikenee. — Rakki.

Henkivakuutus Sisäänmaksuhinnalla.
THE MUTUAL LIFE INSURANCE OF CANADA.
Pääkonttori: Waterloo, Ont.
Perustettu 1869
Yli $50,000,000 varata. — Yli $6,000,000 ylijäämät.
Varma turva. Huomattava vuotuinen dividentti.
K. G. Asiala, agentti. Sudbury, Ont.
Hans Hormavirta, agentti. 141 Kohler St., Soo, Ont.
T. Brodie, Brown, alueagentti. Baikie-Gill Block, Sudbury, Ont.
C. W. Pearson, alueliikkeenhoitaja Sault Ste Marie, Ont.

CHAS F. ROFFEY
KELLOSEPPÄ ja JUVELIKAUPPIAS
(Entinen Roffey Bros.)
On muutettu 102 Durham St., entiseen pelastusarmeijan taloon.
Myy kelloja, dimantteja, kihla- ja vihki-sormuksia.
Kaikki ensiluokkaista tavaraa. — Hinnat kohtuulliset.
Tuckaa kellonne meille korjattavaksi.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat
Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

SUOMALAINEN RUOKATAVARA-KAUPPA & LEIPOMO
Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mukaan. Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.
SUPERIOR GROCERY & BAKERY
313 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, Ont.

Musiikkivälineitä
Meiltä saa kaikenlaisia suomalaisia ym. gramofoonilevyjä, pianoja, phonografeja sekä muita soittovälineitä.
Expertti pianon virittäjä sekä korjaaja.
Postitilauksia voi lähettää suomenkielellä.
ROUSSEAU & VAILLANCOURT — BROS. —
Music Store,
77 E. Elm. Sudbury, Ont.
Lähellä postikonttoria.

D. S. HUMPHREY & CO.
Lamppuja, Tousti paahtimia, s
tysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähkötarpe
Pesukoneita
Moottori paatti tarpeita
Putki ja
Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista
KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St,
Phone No. 9.

Cobaltin Raatajat
Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

Canadian Baggag
Transfer
Johtava kuorma-ajo komppa
Phone 259 34 Lorne S
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan
toajoa. — Huonekalu var
huone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

PARHAAT KENGÄT ja VAATTEET MIEHILLE
Meillä on saatavan uusia mitä parhainta lajia kenkiä. Vanhoja korjataan huolellisesti.
J. DAIGLE
Phone 1485 — P. O. Box 71.
110 Durham St., Sudbury, Ont.

NEW BAKING C
Timmins, Ont.
valmistaa korppu
kuivaa leipää y.
leipurin alalle kuu
via tuotteita.
Tilauksia lähetetään my
ulos. Palvelus täsmällinen ja
pea.
New Baking Co
Box 866 Timmins,

DR. F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

New American Cafe
American Hotel Block, Durham st
Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila
Hyvä palvelus. — 90 istuinta.
Meillä on parasta kahvia.

SELKÄRANGAN
ASETTAJA
Dr. Jas. Newbur
KIROPRAKTORI SPESIAL
Phone 1381
158 Larch St. Sudbury,

Dr. A. J. HAYE
Selkärankalääkä
14½ Lang St. Cobalt,

Dr. L. A. JOHNS
SUOMALAINEN
Hammaslääk
Torontossa.
1925 Queen St. East Kipp
Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippen
Puhelin Beach 5918.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyväseä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula**, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Suomalaisia sypäksiä myydään sapassamme sekä välitetään postissa. Isovainio Shoe Hospital, Box 778, Sudbury, Ont.

Jacob Järvis
Asioimisto
Box 1181, Sudbury, Ont.

Ainoa paikka Sudburyssa missä rahallanne on oikea arvonsa on **BALMORAL ANNEX** ruokala ja kahvila. — A. Hiltunen.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.

Mrs. Hilja Pulkki.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

DEW DROP INN

avattu. Hyvät ruuat. Päivän tuoreimmat leivokset ja kahvit.

Yackman & Mullen.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa **Kotileipomo**, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.

Postiosote: **Home Bakery Co.**, 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT,
HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta**, Copper Cliff, Ont.

Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. A. Niemi, Box 127, Copper Cliff, Ont.

INTOLA, ONT.

Valokuvasuurennuksia, kehyksiä, valokuva-tyynynpäällisiä, valokuvanenäliinoja y.m. saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ. Pyytäkää hintoja. **H. Erkilä, Intola, Ont.** Puhelin 64, McIntyre.

Meiltä saa tilata kaikkia farmituotteita linjalle ja kaupunkiin. **Famrers Supply Firm**, Intola, Ont. Puhelin 64, McIntyre.

TIMMINS, ONT.

Timminsin hauskin paikka on Junellin makeiskauppa 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.

I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins,
Post-Office Block
SCHUMACHER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Sudburyn uutisia

Toveritar Signe Ahlqvist

joka on viime huhtikuusta saakka työskennellyt Vapaudessa konttoristina, on nyt eronnut toimestaan, mennäkseen takaisin Torontoon kotiinsa, ainakin toistaiseksi. Hänen paikkansa on ottanut Nellie Pernu Sudburysta, joka on jo ryhtynyt toimeensa.

350 vaunulastia viljaa

kulettavat junat päivittäin länneltäkäsin Sudburyn ohitse. Vilja viedään Montrealin satamaan, sieltä edelleen kuletettavaksi mailman markkinoille. Johtuen runsaasta vuodentulosta on viljan kuletus tänä vuonna harvinaisen suuri.

Laillisen juhlapäivän takia

ei Vapaus ilmesty ensi tiistaina. Samasta syystä on konttori ja toimitus sulettuna koko päivän maanantaina.

Vielä yksi muistutus

kaikille, että Venäjän vallankumouksen viisivuotismuistojuhlaa vietetään Liberty Haalilla sunnuntai iltana. Tilaisuudessa suoritetaan arvokas ohjelma ja sisäänpääsy on vapaa kaikille, joten toivotaan runsasta osanottoa.

Löytölapsen äiti vangittu.

Tiistaina oli poliisioikeudessa syytettynä Mrs. Catherine Newton Biscosta sen johdosta että hän oli jättänyt alle kahden viikon vanhan tyttölapsensa Larch kadulle erään talon rappusille.

Mrs. Newton on nuori nainen ja «hyvästä perheestä». Hänet vangitsi Sudburyn poliisipäällikkö Fyvie vanhustensa kotoa Biscosta maanantaina, tuoden hänet mukanaan Sudburyyn. Poliisit saivat asian selville tutkimalla syntyneitten luetteloa, mikä osotti lapsen syntyneen St. Joseph sairaalassa kaksi viikkoa sitten. Mrs. Newton asui täällä ystäviensä luona viime perjantaihin saakka, jolloin hän sanoi lähtevänsä Sault Ste Marieen. Hän menikin C.P.R. asemalle, mutta palasi sieltä Larch kadulle, jättäen lapsensa erään talon takaovelle. Tämän jälkeen hän meni vuokraamaan huoneen Queen hotellista yöksi ja ja läksi vasta lauantaina Biscoon.

Poliisioikeudessa Mrs. Newton ei sanonut olevan hänellä muuta sanottavaa, kuin että hän on pahoillaan tapahtuman johdosta. Jutun lopullinen käsittely on jätetty tuonnemmaksi ja sanovat poliisit sen yhteydessä tulevan mielenkiintoista sensatsionia.

Mrs. Newtonin lapseen nähden on useita tarjokkaita, jotka haluaisivat saada sen ottolapsekseen.

Autokuningas ei jouda puhua 10 miljoonan kaupasta

Detroit. — Sanomalehtien edustajain tiedustellessa Henry Fordilta onko hän ostanut $10,000,000 arvosta hiilikaivoksia Pennsylvaniassa, kuten on kerrottu, jatkoi hän vanhan maatalon korjaustarkistusta ja näytti olevan siihen enempi kiintynyt kuin «vähäpätöiseen» 10 miljoonan hiilikaivoskauppaan.

Ikäänkuin sivumennen Ford kuitenkin huomautti, että hänellä on kyllä ollut miehiä tarkastamassa Pennsylvanian hiilikaivoksia tarkoituksella hankkia hiiltä hänen teollisuuslaitoksilleen, mutta ettei hän ole vielä saanut tietoa ovatko nämä panneet kaupat kiinni. Yhden pienemmän kaivoksen hän sanoi kyllä jo ostetun.

Niimpä niin. Multimiljoneerille ei merkitse yksi 10 miljoonaa juuri mitään, mutta miljoonat rikkauksien luojat eivät saa milloinkaan edes nähdä vilaukseltakaan moisia rahasummia.

Canadalta 50 miljoonaa velkain korkoihin

Ottawa. — Jouluk. 1 päivä lankee hallitukselle maksettavaksi suuri määrä Victory-lainain korkoja. Kaiken kaikkiaan menee hallitukselta velkain korkoihin tähän aikaan noin 50 miljoonaa dollaria. Rahastodepartementti joutuu lähettämään silloin tuhansia tshekkejä ulos.

Uuden Osuusfarmin

ensimäiset jäsenet ovat saapuneet paikalle, laillistuttamispaperit on jätetty sisälle asianomaiseen virastoon ja yhtiön toimisto muutettu paikkakunnalle.

Odessan kaupungissa ja yksityisillä valmiilla farmeilla, jotka tulevat yhtiölle, olevissa taloissa voivat ensimäiset jäsenet asua siksi kuin he saavat omat talonsa valmiiksi.

Yhtiö tulee olemaan voittoa ansaitsevalla pohjalla alusta alkaen, sillä maata on ja avoinna viljelykselle useampia satoja eekkereitä, sivuraide Odessan kaupungissa jossa voipi lastata useampia kantovaunuja kerralla lähetettäväksi Brunswickin kaupungissa sijaitsevalle maan suurimmalle tärpättitehtaalle ja joista tulo on suurempi kuin mitä menee maan hintaan ja sen puhdistukseen, tiilitehdas, joka on ollut kaksi vuotta käyttämättä, mutta jonka voipi vähillä kustannuksilla korjata ja joka asiantuntijain lausuntojen mukaan tuottaa puhdasta voittoa vuosittain $6,000.00—$9,000.00, ja Pecan pähkinäistutuksia jotka ovat täysin tuottokunnossa joista useat ovat kymmeniä vuosia vanhoja. Ottaen nämä kaikki huomioon, käsittää että säästyy aikuvaikeudet ja monivuotinen työ saadakseen koskemattoman kannikon tuottokuntoon.

Maalle parhaillaan järjestetään 10 vuoden lainaa josta ei mene muuta kuin korko vuosittain, joten ei ole maavelan kuoletusmaksut ensi vuosina haittana.. Osuuskunnan ansiomahdollisuuksien ja ehtojen helppouden takia vaikka maata onkin kuudetta tuhatta eekkeriä on voitu rajoittaa jäsenmäärä sataan osuuteen ja eikä tätäkään luulla tarpeelliseksi kaikkea ulos myydä. Toinen puoli osakepääomasta on järjestetty $10.00 korkoa tuottaviin osakkeisiin ilman äänioikeutta, joilla tullaan jäsenille maksamaan työpalkat yli mitä ne saavat elintarpeita työtänsä vastaan Osuuskunnan kaupasta. Nämä osakkeet tullaan takaisin lunastamaan ja työpalkat maksamaan rahassa heti kun Osuuskunnan raha-asiat sen sallivat. Täten ei mene kenenkään jäsenen työ ilmaiseksi vaikka joutuisi syystä tai toisesta myymään osuutensa, voiden hän myydä tahi muuten käyttää nämä korkoa kantavat osakkeet rahaa hankkiakseen.

Joka osuuden matkassa tulee Osuuskunta antamaan omistusoikeuden noin puolen eekkerin laajuiselle kaupunkilotille johon voi itse kukin rakentaa talonsa ja jos tarpeellista ottaa rakennuslainan ja lisäksi kolmelle eekkerille maata kaupungin ulkopuolella jotka tulevat jäsenen yksityisomaisuudeksi a joiden kanssa hän saa menetellä niinkuin itse haluaa ja jotka yksistään tulevat vastaamaan sijoituksen, joten osuus Osuuskuntaan tulee ilmaiseksi; myöskään ei tulla rajoittamaan siipi- tahi muun karjan pito-oikeutta paitsi sikäli kuin terveyssuhteet vaativat kaupungissa. Osuuskunta pidättää itselleen puisto-alueen, kaikki rautatien varren liikerakennuksilleen ja kaiken liiketeko-oikeuden kaupungissa.

Osuuskunnan jäsenyyttä ei tulla rajoittamaan ikään, työkykyyn, tahi muuhun nähden, vaan yhtiö suojelee etunsa jäsenien työn suhteen pidättämällä oikeuden ottamaan ainoastaan ne jäsenet työhön jotka se voi edullisesti käyttää. Selitykseksi mainittakoon että yleinen laki säätää että joka yhtiön osuudet ovat täysin siirrettäviä ja sääntöjemme täytyy olla yleisen lain kanssa yhtäpitävät. Jokaiselle täysin työkykyiselle jäsenelle tulee Osuuskunta maksamaan saman palkan ja toisille joita Osuuskunta voi käyttää hyödyllisessä toimessa tullaan maksamaan palkkaa sen mukaan kun he ansaitsevat.

Osuudet, joiden hinta nyt on $520.00, ovat täysin maksetuita eikä jäsenillä ole mitään lisämaksuvelvollisuuksia, joten ei voi kenenkään oikeuksia kuolettaa lisäkannoilla.

Selvitykseksi yhtiön maa-alueesta haluamme mainita että se on parasta lajia mitä on saatavissa tässä osassa valtiota; se on laatunsa, paikkansa ja hintansa puolesta äärettömän edullinen kauppa josta olemme saaneet onnitteluja kaikilta seudun maantuntijoilta ja viranomaisilta. Maa, ollen ylevää, puroihin ja jokiin kallistuvaa rinnemaata ruskealla savipohjalla, sijaitseva ainoastaan neljä mailia kauntin pääkaupungista; maan läpi kulkee valtion päämaantie ja kaksi kauntin tietä; hinta on $14.60 eekkeri ja sillä hinnalla olisi halpaa, jos olisi koskematonta kannikkoa; kun lukuun ottaa tiilitehtaan omaisuuden, joka usean eri asiantuntijan lausuntojen mukaan **on $12,000.00—$15,000.00** arvoinen, tiilisen kauppahuoneuston, jossa on hyllyt ja pöydät paikalla, kaikki kaupungissa ja mailla sijaitsevat asunnot ja muut huoneustot, Pecan pähkinä istutukset sekä kaikki viljellyt maat tulee huomaamaan kaupan edullisuuden.

Voittojen jako on suunniteltu tehtäväksi seuraavalla tavalla:

Osuuskunta siirtää vara-rahastoon 25 pros. ensiksi, sikäli kuin Osuuskunta näkee tarpeelliseksi, puolet lopusta jaetaan jäsenten työpäiväperusteella ja loppu osuuksien perusteella. Tämä asia samoin kuin muutkin samanluontoiset seikat tullaan ratkaisemaan ensimäisessä osakasten kokouksessa jossa tullaan hyväksymään sivusäännöt, valitsemaan johtokunta ja virkailijat. Tämä kokous tullaan pitämään farmilla ensi joulukuuhun mennessä heti kun on charteri yhtiölle tullut.

Marraskuu on tullut

Tähän aikaan soveltuvia tarpeita varastossa

Meidän omaa haavapumpulia haavoihin.
Templetonin Rheumatic Tablets, reumatismiin.
Syrup of Tar & Cod Liver Oil, yskään.
Acetophen Tablets, kuumeeseen ja päänkipuun.
Nugatone — erinomaista lääkettä etenkin heikolle verelle.

SUDBURY DRUG CO., LTD.
Sudbury, Ont.

T:RI H. KOLJONEN
Sudbury, Ont.

Lääkäri Suomesta. — Opiskellut Saksassa. — Erikoisala leikkaukset.

Ottaa vastaan sairaita konttorissaan. Sairaalassa aina tilaa pitkämatkaisille.

Surulla ilmoitamme että rakas tyttäremme

LEMPI MARIA

kuoli Toronton hospitaalissa lokakuun 23 p. v. 1922, 7 v. 7 kk. 1 päivän ikäisenä. Suremaan jäimme me, isä ja äiti sekä kaksi siskoa Sanni ja Alli sekä sukulais- ja tuttavapiiri täällä sekä Suomessa.

Hilma ja Johan Kiikeri.

Lempi nukkuu viime unta,
nukkuu yhä, aina vaan.
Sydän itkee rinnassamme,
ei hän enää juoksekaan.
Isä, äiti, siskot suruissaan
jäi orjan iestä kantaman.
Toivoo päästä Lempin kanssa
viime unta nukkumaan.

Syntynyt

Irjalle ja Vesalle syntyi lokakuun 8 päivänä veli, jota aloimme kutsua **Martti Osvald.**

IDA JA EDVIN KUUSELA
740 Simpson St., Fort William, Ont.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuvä kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

Olemme täydessä vastuunalaisuudessa tiedon antojemme todenperäisyydestä ja sen sijaan, että uskoisitte joidenkin valheellisia selityksiä, kehoitamme teitä tulemaan katsomaan ja itse tekemään vertailuja jonka jälestä voitte yhtyä.

Kehoitamme kaikkia asiaan innostuneita henkilöitä joko heti tulemaan paikalle tahi lähettämään hakemuksensa rahalähetyksineen voidakseen olla edustettuna yhtiön ensimäisessä virallisessa kokouksessa.

Osuuksien hinta nousee marraskuun 10 päivä.

Rahalähetyksenne on osoitettava maksettavaksi seuraavlla tavalla: Merchants & Farmers Bank, of Jesup, Ga., Trustee for The Odessa Farms Inc.

Sanottu pankki tulee hoitamaan varat siihen sti kuin on rahastonhoitaja valittu.

THE ODESSA FARM INCORPORATED,
Odessa via Jesup, Ga. U. S. A. via Bull River, B. C.

Whitin Apteekki

296 Bay St., Port Arthur, Ont.
A. C. WHITE Omistaja. S. LADIGEN Asioitsija.

Meillä on saatavana kaikenlaisia lääkkeitä ja apteekkitarpeita

Ruiskuja miehille 50c.
Ruiskuja lapsille 35c.
Korvaruiskuja 25c.
Varmuusesineitä naisille $2.50.
Varmuusesineitä miehille $2.00
Kääröplaastaria 20c.
Haavapumpulia
Haavakäärеitä- 20c.
Munuaisplaastaria 35c.
Selkäplaastiaria 25c.
Päänkivistyspulveria 25c.
Pikiöljyä 25c.
Puunöljyä 25c.
Y.m. Y.m.

Kummitavaroita

Kuumavesipusseja $1.00.
Pussin letkuja ja lankia $1.00.
Ruiskuja naisille $2.00.
Me maksamme postirahan kaikista tilauksista.

Shub Bros.

BUTCHERS and GROCERS
74—4th Ave. Timmins, Ontario.

Ordereita haetaan kotoa, ja lähetetään nopeasti.

Piiraisen ja Oksasen

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can

Grand Opera House

on uuden johdon alaisena, näytetään parhaita kuvia ja musiikki on hyvä.

Me haluamme teidän kannatustanne.

Meidän hintamme ovat kaikille kuvanäytännöille seuraavat:

Parveke ..... 25c.
Alakerta ..... 40c.
Lapsilta ..... 15c.

Erikoinen päivänäytäntö lauantaisin 2.30. Lapsilta 11c.

Iltanäytännöt alkaa 7 ja 9.

SUOMALAISTA
PALLORUUMAA
58—4th ave.
suositellaan
Frank Kulmala
Timmins, Ont.

Seppä

joka osaa kengittää hevosia saa paikan tukkikämpällä. Lähempiä tietoja kirjeellisesti.

H. Mickelson
P. O. Tanglefoot B. C.

No.

Uusi kauppa! Uudet tavarat! Uusi järjestys

On ehdottomasti edullisin teille, tehdä ostoksenne

INTERNATIONAL GROCERY STORESSA

Monipuolinen varasto kaikkia ruoka- ja sekatavarakaupan alalle kuuluvia tarpeita, joita vaihdamme farmarien tuotteisiin Linjalähetykset toimitetaan erityisellä huolella, nopeasti ja täsmällisesti. Kauppa, jossa kuluttajat enemmän hyötyvät!

INTERNATIONAL GROCERY STORE
292 Bay Street. Puhelin 305 Port Arthur, Ont.

H. EDWARDS
General Merchant. Nairn Centre, Ont.

Ruokatavaraa, Rautatavaraa ja Rehuja. — Bell Telephone Centre

PARHAAT JA TUOREIMMAT

hedelmät ja kasvikset saatte ne ostamalla M. J. Homsyn kaupasta vastapäätä Markettia. Palvelemme suomalaisia ostajiamme mielihyvällä. Tulkaa katsomaan varmaan tulette tyydytettyä tuoreilla kasviksilla ja hedelmillämme.

M. J. HOMSY,
52 Borgia St., Sudbury, Ont.

"TAYLORS"
ERIKOISUUKSIA

Peachit päsketti 75c
Päärynät, päsk. $1.00
Luumut, päsk. 75c
Omenat 10 paun. 70c
Sylttyomenat 10 p. $1.00
Vihreät kahvit 3 p. $1.00
Extra halpoja luutia 75c

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

A. H. BEATH
Vanhin ja luotettavin
JUVELI-KAUPPA
SUDBURYSSA
KORJAUSTYÖT TAATAAN
50 Durham St. SUDBURY

Twin City Bottling Works

valmistaa parhaimmat virvoitusjuomat kaksoiskaupungissa, käyttäkää aina niitä. Erikoisesti suosittelemme Pine Apple Juleppia. Ulkolähetykset tehdään huolellisesti ja nopeasti.

V. TUOMI & K. MERIKALLIO,
omistajat.
819 Minnesota St.,
Phone So. 2100.
FORT WILLIAM, ONT.

WASHINGTON CAFE
(Elm Streetillä.)
Suosittelee maukkaita ruokiaan.
Käykää tutustumassa.

A. D. MELDRUM
Lakim. ja yleinen Notario
Nova Scotia Pankin rakennuk.
59 Durham St., Sudbury, Ont.

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksesa kuin tri Koljonen

GEORGE M. MILLER
LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.

Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY. ONT

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

Alennus

Kuuluisat Ruotsin

W-E-B

SAHAT

ovat alennetut $1.5
kappale

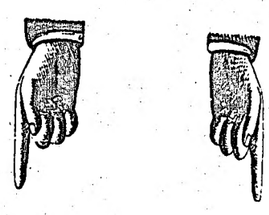

Erikoista

Ainoastaan tällä vii
kolla

Galvaniseerattuja pesupoilareita

$1.25 kpl.

COCHRANE HARDWARE Limited

POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.
J. E. Vick, suom. kauppamies.

Paperipuun hakkaajat

Meille on juuri saapunut suoraan Ruotsista iso lähetys todellisia

Sandvikin sahoja.

Ne ovat tehty meidän oman lähettämän mallin mukaan, ovat 1 3—8 tuumaa leveitä, erittäin ohkasia, 4 jalkaa pitkiä, hampaat ovat niin sanottuja «Raker» mallisia. On myös joitakin saman kokoisia piikkihampaisia.

Hinta $10.00

nippu jossa on 6 sahaa. Raha lähetettävä etukäteen, pienempää määrää ei myydä.

On myös neli-sulkasia Sandvikin fiiloja, erittäin tehty näitten sahain fiilausta varten. Hinta **$3.75 tusina.**

Tilaukset ja maksuosoitukset on lähetettävä osoitteella:

HAWK LAKE LUMBER CO.
— Ltd. —
Monteith, Ontario.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.